8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 500 lir
Leto XXXVIII. Št. 282 (11.410)
TRST, sreda, 22. decembra 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

MINISTER FRANCESCO FORTE PRED FINANČNIMA KOMISIJAMA PARLAMENTA

Izredni davek «una tantum» šele v drugi polovici 1983

Prej pa bodo poskusili pridobiti ustreznih 5.500 milijard lir z zaostritvijo boja proti davčnim utajam

RIM — Vlada nujno potrebuje 5.500 milijard lir, da nekoliko ublaži naraščajoči državni primanjkljaj, toda ustrezne «enkratne» davščine (una tantum) ne bo uvedla pred polovico prihodnjega leta in še tedaj le v primeru, da ji ne bi uspelo pridobiti potrebnih sredstev z zaostritvijo boja proti davčnim utajam. To je bistvo poročila novega finančnega ministra Francesca Forteja pred pristojnima komisijama poslanske zbornice in senata, ki je bilo že samo po sebi dokaj nenavadno, saj vlada po navadi predlaga svoje ukrepe parlamentu, ko so že izdelani, ne pa šele na ravni hipotez.

Ravno novi postopek izpričuje izrednost trenutka in težav, s katerimi se mora država spoprijemati za izhod iz najhujše krize od ustanovitve republike. Sam Forte je namreč odkrito priznal, da je novi izredni davek nekaj obsojanja vredno, a ga bo treba, če ne bo šlo drugače, tudi «požreti». Še sam je v dvomu, ali naj bi ga naložili samo neodvisnim delavcem in poklicem (kar bi bilo po mnenju nekaterih protiustavno) ali pa tudi odvisnim delavcem z višjimi dohodki.

Zadnja možnost je sicer trčila že ob odločno nasprotovanje tako sindikatov kot samih delodajalcev, ki poudarjajo, da so itak odvisni delavci edini, ki plačujejo davke, in da bi se nova obremenitev nujno prenesla na povišanje cene dela. Zato je Forte postal naenkrat skrajno previden, tako glede predlogov, kot glede postopka. V skrajni sili naj bi obremenili le plače nad 40 milijonov letno (v preteklih dneh se je govorilo o 20-24 milijonih), ukrepa pa bi vlada ne sprejela z odlokom, ampak z običajnim zakonskim osnutkom, o katerem bi predhodno razpravljal parlament.

Forte je v okviru poročila o bodoči finančni politiki potrdil obvezo, da bo vlada 2.850 milijard, ki jih ni povrnila letos, vključila v sklad skupnih 6.350 milijard za vračilo «davčnega grabeža» v letu 1983, oziroma točneje za revizijo davčnih količnikov, ki naj grabež omilijo ali vsaj močno omejijo. Potrdil je tudi namen uvajati ostrejše nadzorstvo nad prijavami neodvisnih delavcev in svobodnih poklicev z uvedbo zapečatenih blagajn in razširjanjem davčnih pobotnic ter z reformo davka na dodatno vrednost (IVA).

Pobuda finančnega ministra, da se «posvetuje» s parlamentom o tako pomembnih vprašanjih je naletela sicer na odobravanje poslancev in senatorjev. Hkrati so pa skoraj vsi, ne glede na večino ali opozicijo, poudarili, da državnih blagajn ne more rešiti noben «una tantum», ker je bistvo vprašanja v zajezitvi nezadržne rasti tekočih državnih izdatkov. Komunist Colajanni mu je pa očital, da sploh ne omenja možnosti uvedbe davka na velika premoženja, ki bi bil gotovo pravičnejši in verjetno tudi učinkovitejši od nadaljnje obremenitve delovnih prejemkov. Obenem ga je opozoril, da bi samo s pridobitvijo četrtine davčnih utaj (ki jih cenijo na najmanj 20.000 milijard letno) priskrbeli onih 5.500 milijard, ki jih hoče vlada dobiti.

Podaljšani davčni ukrepi za leto 1983

RIM — Vlada je včeraj sklenila podaljšati tudi na leto 1983 podražitev takse za avtomobilski promet za 80 odstotkov (v primerjavi z letom 1980), ohraniti enotni količnik 15 odstotkov za krajevni davek na dohodke (ILOR) ter dodatno obdavčiti za 8 odstotkov dohodke družb (Irpeg) in ILOR. Tudi v letu 1983 bo treba plačati davčni predujem na osebne dohodke v višini 92 odstotkov davka, plačanega v prejšnjem letu.

Dogovor med vlado in sindikati o javnih uslužbencih

RIM — Vlada in sindikati so dosegli sinoči načelen sporazum za pospešeno nadaljevanje pogajanj o obnovitvi delovne pogodbe za javno osebje. Dogovor potrjuje obvezo o zajezitvi inflacijske stopnje pod 16 odstotki letos, 13 k letu in 10 v letu 1984, pogajanja za posamezne stroke na osnovi aprilskega Andreattovega predloga, posebna pogajanja o stroških za delovno silo (draginjski dokladi) ter obvezo vlade, da bo omejila na omenjene stopnje tudi vse ostale izdatke za javno osebje.

Vlada je v bistvu sprejela hiter postopek za nove delovne pogodbe, a je zahtevala vzporedno pogajalsko mizo o ceni dela, pri kateri bi z ustreznimi popravki draginjske doklade nadoknadili morebitna prekoračenja stopenj, ki bi izhajala iz delovnih pogodb. Enotno tajništvo CGIL CISL UIL zato ne bo predlagalo takojšnje vsedržavne stavke vseh javnih uslužbencev, a se bo zanjo odločilo, če se v prihodnjih dneh ne bo sklenila prva pogodba, ki zadeva osebje zdravstvenih služb.

Dobitniki odličja in plaket SKGZ

Dobitniki odličja in plaket Slovenske kulturno - gospodarske zveze, ki so bila podeljena na ponedeljkovi seji glavnega odbora. Od leve proti desni: Josip Sancin, Jožica Tomšič, Dušan Kalc, Duša Kosmina, Viljem Černo (prevzel je plaketo za Rezijansko folklorno skupino), Davorin Petejan, Filibert Benedetič (prevzel je plaketo za Narodno in študijsko knjižnico) ter Josip Tavčar (dobitnik Odličja boja in dela) in Vojko Ferluga

S SEJE GLAVNEGA ODBORA SKGZ

Negotovosti in težave za slovensko manjšino

Iz poročila tajnika Dušana Udoviča o političnem položaju in dejavnosti zveze v zadnjem obdobju in razprava o njem

Na ponedeljkovi, 5. seji glavnega odbora Slovenske kulturno - gospodarske zveze, je bil pred slovesnim podeljevanjem priznanj za leto 1982 redni del seje, na kateri je podal poročilo o političnem položaju in dejavnosti SKGZ v zadnjem obdobju tajnik zveze Dušan Udovič.

Uvodoma je v poročilu navedel, da je bil že ob oktobrski seji politični položaj v državi težak, kar je dalo slutiti, da se bo v bodoče še poslabšal. Pri oceni nove Fanfanijeve vlade je tajnik SKGZ navedel, da ponuja že preizkušene recepte, ki bodo ponovno v največji meri prizadeli socialno šibkejše sloje.

Dušan Udovič je nato poudaril, kako je kljub slabim izkušnjam pri prejšnjih vladah Fanfani prekosil vse s tem, da ni o globalni zaščiti Slovencev rekel niti besede, čeprav je o tem nedvomno bolj poučen od svojih predhodnikov. Kot predsednik senata je pred štirimi leti tudi sprejel enotno slovensko delegacijo, ki ga je seznanila z našimi problemi in ga opozorila na to, naj se v senatu pospeši postopek za zaščitni zakon.

Tajniško poročilo je tudi izražalo zaskrbljenost zaradi molka v parlamentu, ko ni razen senatorja Fontanarija spregovoril nihče o globalni zaščiti niti iz vrst drugih strank, ki so posegle v razpravo. Po vsem tem je bilanca glede osnovnega vprašanja naše narodne skupnosti negativna. Med drugim je razprava o zakonskih osnutkih zaradi vladne krize obtičala, morebitne predčasne politične volitve pa bi potisnile na izhodiščni položaj ves postopek o zaščitnem zakonu.

«A ravno zaradi negativnih izkušenj in poznavanja razmer, v katerih živimo, nam mora biti jasno, da moramo predvsem znotraj naše skupnosti in njenih zaveznikov večinskega naroda obnavljati energijo in zavest, da v boju za naš osnovni cilj ne popustimo niti za trenutek, ker je tako kot doslej tudi od našega pritiska odvisno, kdaj bomo spravili pod streho zaščitni zakon, in sicer takšen, ki bo ustrezal naši skupnosti vseh treh pokrajin dežele Furlanije - Julijske krajine.» Po teh besedah je Dušan Udovič spregovoril o usklajevanju štirih predstavljenih zakonskih osnutkov v enotnega, kar ni lahko, ker v zvezi s ključnimi vprašanji zeva globok prepad med osnutkom KD in ostalimi tremi (KPI, PSI, SSk). Ob tem se je Udovič vprašal, ali bo prevladal namen resnične zaščite naše skupnosti ali pa oportunizem in skrb za to, da bo čim manj prizadetosti in nerazpoloženja pri krajevnem večinskem prebivalstvu. Odločilnega pomena bo pri tem zadržanje socialistov, ki ravno v sedanji fazi razpravljajo o naših vprašanjih.

Naslednja tema tajniškega poročila je bilo vprašanje razlastitev. Ob tem je Udovič poudaril pomen dosežene enotnosti vseh zainteresiranih komponent od Kmečke zveze, konzorcija razlaščencev Naša zemlja, Kraške gorske skupnosti do okoliških občinskih uprav. In prav ta enotnost je omogočila, da je prišlo do bistvenih premikov. Kot prvi pozitiven znak je dodelitev ene milijarde lir Kraški gorski skupnosti, kot protivrednost, ki jo je utrpela skupnost zaradi razlastitev. Ob tem uspehu pa je tajnik SKGZ navedel, kako je odobritev deželnega zakona o naravnih parkih in rezervatih ponovno prizadela našo skupnost. V zakonu mrgoli omejevalnih ukrepov, medtem ko ne predvideva posegov za družbeno - gospodarski razvoj. Iz zakona je tudi izpadel 8. člen, ki je dajal Kraški gorski skupnosti pristojnost za njegovo izvajanje. Kljub vsemu pa je treba sedaj izkoristiti vsako pot, da ne ostanemo na skrajnem robu odločanja glede usode teritorija, na katerem bivamo.

Tajnik SKGZ je izčrpno spregovoril tudi o sanacijskih ukrepih v Jugoslaviji. Ponovil je željo, da bi se Jugoslavija izvlekla iz težkega gospodarskega položaja, obenem pa navedel znana stališča, da kljub razumevanju nismo mogli odobravati drastičnih ukrepov za prehod meje. «Izhajamo iz življenjske ugotovitve, da je nemoten, množičen pretok preko meje v obeh smereh dolgo let krepil ozračje odprtosti, ki je v zavesti obmejnega prebivalstva ustvarjalo trajno vrednoto, tako v političnem kot materialnem pogledu». Po željah, da bi prišlo do sprostitev ukrepov, kar zadeva obmejno območje in olajšanje pogojev za prehod s potnimi listi, je Dušan Udovič obširno spregovoril o gospodarskih posledicah jugoslovanskih ukrepov na našem območju. Jasno je povedal, da je dokončno klecnila trhla zgradba predimenzionirane male trgovine, ki se je v zadnjih letih nesorazmerno bohotila. Ukrepi pa so tudi neusmiljeno razgalili propadanje in nenormalen razvoj tržaškega gospodarstva, zamujene prilike, ki so bile dolga leta sad togega nasprotovanja vsakemu kvalitetnejšemu gospodarskemu sodelovanju s sosednjo Jugoslavijo.

O teh vprašanjih je Dušan Udovič podal v strnjeni obliki stališča, ki so prišla do izraza v okviru odbora za gospodarstvo. Med drugim iz njih izhaja, da nudijo sedanje gospodarske težave priložnost za politično in gospodarsko streznitev, obenem pa priložnost za opredelitev take usmeritve, v kateri bo dolgoročno ekonomsko sodelovanje z Jugoslavijo eno temeljnih načel. Odbor za gospodarstvo je tudi prepričan, da dajejo razviti gospodarski odnosi med Italijo in Jugoslavijo obmejnemu pasu konkretne možnosti za ovrednotenje njegove vokacije in ekonomskega potenciala. Potrebne pa so odločnejše in pogumnejše izbire v smeri višjih oblik gospodarskega sodelovanja, v prvi vrsti v smeri proizvodne kooperacije.

Za pospeševanje kvalitetnejših oblik medsebojnega sodelovanja je odbor za gospodarstvo navedel vrsto pobud: ustanovitev mešane italijansko - jugoslovanske komisije za obmejno gospodarsko sodelovanje, konkretnejša dolgoročna določila v planskih in operativnih dokumentih FJK, gradnjo skupnih prometnih infrastruktur, ustanovitev finančnih skladov, carinskih, davčnih in drugih olajšav. S tem v zvezi bi morala imeti pomembno vlogo finančna družba Friulia. Pri naštevanju pobud je treba še omeniti posodabljanje tržaškega in goriškega avtonomnega računa za blagovno izmenjavo, vlogo Centra za znanstvene in tehnološke raziskave in kot zadnje izmenjavo delovne sile, pri čemer morajo dati svoje predloge predvsem sindikalne organizacije z obeh strani meje.

Kot zadnje je v svojem tajniškem poročilu Dušan Udovič navedel, da ne sme SKGZ opuščati notranje razprave o zmogljivosti, značaju zveze in vanjo včlanjenih organizacij.

O vsem tem je sledila razprava, ki je bila osredotočena predvsem na gospodarska vprašanja in na razlastitve. Tako je Darko Bratina med drugim menil, da je vse dogajanje skrajno statično, da je politika na mrtvi točki. Vprašal se je tudi, ali smo trenutno sposobni uresničiti višje oblike gospodarskega sodelovanja, ko pa je bilo to neuresničljivo v boljših pogojih. Iz njegovega nadaljnjega posega pa je bilo razvidno, da prav sedanje težave odpirajo nove možnosti, ki jih ni bilo mogoče uresničiti v preteklosti. O gospodarstvu je spregovoril tudi direktor TKB Vito Svetina, ki je poudaril, da moramo preoblikovati gospodarsko politiko s silami, ki so nam na razpolago. Politične sile so namreč v zagati in nam le s težavo sledijo. V sedanji krizi bi morali poiskati rezerve, ki so v nas samih, v našem človeku. Treba pa je napraviti konkreten plan za širši razvoj naše družbe.

Dolinski župan Edvin Švab je posvetil precej besed vzgoji takih kadrov, ki ne bi pokazali pretirane ponižnosti v odnosih do oblasti. Izrazil je tudi potrebo, da se SKGZ dobro pripravi na jesensko konferenco o uporabi teritorija, da se bo predstavila s konkretnimi predlogi in ne z deklarativnimi izjavami. Glede jugoslovanskih ukrepov meni, da jih je narekovala nujnost. Kritično je spregovoril tudi o premajhni osveščenosti ljudi v Jugoslaviji z našimi razmerami. Prav tako se je zavzel za odločnejšo podporo Jugoslavije glede našega zaščitnega zakona, ob koncu pa na široko govoril o naših zavezništvih, ki jih je treba jasno definirati.

Zadnji trije posegi: predsednika odbora jusarskih upravičencev Lucijana Malalana, predsednika Kraške gorske skupnosti Miloša Budina in tajnika Kmečke zveze Edija Bukavca so bili v celoti posvečeni vprašanju razlastitev. Medtem ko je prvi barvito prikazal upravičen srd naših kmetov predvsem glede novega zakona o naravnih parkih in rezervatih, ki v bistvu odvzema zemljo zakonitim lastnikom, je drugi skušal omiliti negativni odnos do tega zakona, ki izhaja tudi iz tajniškega sporočila. Budin je navedel, da zakon ni tako slab, da predvideva tudi aktivni poseg prebivalstva, nevaren pa je za tržaško, a ne za okoliške občine. Edi Bukavec pa se je poleg vprašanj o razlastitvah dotaknil tudi problema odnosov z oblastmi, ko prihaja do zavračanja v slovenščini napisanih pisem, ko je Kmečka zveza zaradi načelne zahteve o rabi slovenščine utrpela marsikatero škodo. Ob tem se je Bukavec vprašal, ali tudi druge slovenske ustanove z enako doslednostjo uvajajo to načelo?

Ob vsem tem je treba še navesti pojasnilo predsednika SKGZ Borisa Raceta, ki je obenem odgovarjal na različna vprašanja, ki so prišla do izraza v razpravi. Najobširneje pa je Race spregovoril predvsem o zaščitnem zakonu. S tem v zvezi je tudi predlagal, da bi senatu poslali poziv, da ne zamre razprava o zakonskih osnutkih. Predsednik SKGZ je tudi iz več zornih kotov osvetlil zadržanje zveze do jugoslovanskih ukrepov.

V NAPETEM OZRAČJU ZARADI ITALIJANSKO - BOLGARSKEGA SPORA

Danes proces proti Farsettiju in Trevisinovi ki so ju Bolgari aretirali zaradi «vohunstva»

Razpravi bodo prisostvovali trije italijanski časnikarji - Razhajanja med obema obtožencema? - Žena Sergeja Antonova bo vsak čas prispela v Rim

SOFIJA — Danes se bosta morala pred bolgarskimi sodniki zagovarjati 34-letni Paolo Farsetti iz Arezza in njegova 26-letna zaročenka Gabriella Trevisin iz Roncada pri Trevisu, ki so ju bolgarske oblasti aretirale avgusta meseca v Elhovu blizu turške meje pod obtožbo vojaškega vohunstva, ker je Farsetti prevneto pritiskal na sprožilec svojega fotoaparata, da je posnel vojaške objekte. Ne glede na obtožnico in dokazno gradivo pa je že sedaj jasno, da bo na potek procesa bistveno vplivalo ozračje napetosti med Italijo in Bolgarijo zaradi domnevne vpletenosti bolgarske tajnoobveščevalne službe v atentat na papeža, v zadevo Scricciolo in v trgovino z orožjem in mamili.

Kot tak bo proces torej izključno političen. Že samo dejstvo, da so se bolgarske oblasti izneverile dosedanji praksi in dopustile trem italijanskim časnikarjem, da prisostvujejo razpravi, je dovolj zgovorno. Prvotno so oblasti napovedale, da bodo lahko prisostvovali razpravi vsi italijanski novinarji, ki so se udeležili tiskovne konference Alvazova, majorja Koleva in turškega mafijca Celenka. Za državno pravdništvo pa je bila taka številna «protizakonita» udeležba prehuda, da se je omejilo le na tri časnikarje, poleg predstavnika italijanskega veleposlaništva in Farsettijevega odvetnika. In prav odvetnik Lena ima neobičajen status «svetovalca». «Pomagal» naj bi bolgarskemu odvetniku Dragomiru Staikovu pri Farsettijevi obrambi. Ob tem je treba navesti, da bo Trevisinovo branil uradni zagovornik Dragomira Petrova. Kot kaže je prišlo do razhajanj med obema obtožencema. Bolgarske oblasti navajajo «večjo razpoložljivost» Trevisinove. Kaj to pomeni bo jasno brškone že danes, vsekakor pa se s tem slabša položaj Farsettija, kot glavnega «krivca».

Iz dosedanjih pričevanj priložnostnih prijateljev obeh Italijanov med letovanjem v Bolgariji je Farsetti kar bolezensko vprek slikal, ne da bi skrival svojega početja. Ob prehodu bolgarsko - turške meje se je sprl z bolgarskimi cariniki, ki so mu hoteli prekomerno ocariniti v Turčiji kupljen kavni pribor iz porcelana. V Varni je sprožil pravi incident, ko so mu ukradli drago kopalno haljo. Tako obnašanje pa ni značilno za vojaškega vohuna, ki se ne izpostavlja. Za Bolgare pa je bilo vse to le kamuflaža, da bi si zavaroval hrbet ob morebitnem zapletu. Po bolgarskih zakonih bi lahko sedaj oba italijanska turista obsodili na 10 do 15 let ječe. Ni pa izključeno, da bo bolgarsko sodstvo po razsodbi postreglo s političnim presenečenjem.

Medtem pa vsak čas pričakujejo v Rimu prihod žene Antonova Rosice v spremstvu dveh bolgarskih odvetnikov, ki bodo sledili sodnemu postopku proti Sergeju Antonovu. Funkcionarja bolgarske letalske družbe «Balkan Air» pa je včeraj prvič po njegovi aretaciji obiskal neki funkcionar bolgarskega veleposlaništva v Rimu.

BENETKE — Delavci z industrijskega pola v Margheri so včeraj uprizorili množičen pohod po središču Benetk ob 4-urni protestni stavki proti zastoju pogajanj z vlado in delodajalci o obnovitvi delovnih pogodb

Stavke v bolnišnicah

RIM — Zdravniki v bolnišnicah so začeli že včeraj 48-urno stavko, ki jo bodo ponovili 27 in 28. t.m. za januar so pa napovedali trideneno stavko od 4. do 7. ter vrsto razčlenjenih prekinitev dela. Težave v bolnišnicah so manj občutne, ker stavkajo samo zdravniki, ki so včlanjeni v združenju ANAAO

Pocenitev bencina?

RIM — Ker so se cene petrolejskih derivatov v Evropi znižale, bi se moral tudi v Italiji bencin «super» poceniti za 25 lir pri litru. Toda vlada bo po vsej verjetnosti tudi tokrat to pocenitev «pospravila» sama, s čimer bo pridobila 320 milijard lir. Ustrezno odločitev bo sprejel medministrski odbor za cene v prihodnjih dneh.

V Caracasu ognja še niso ukrotili

CARACAS — Obračun žrtev strahovitega požara v Caracasu se iz ure v uro veča. Za sedaj so gasilci našteli 18 trupel, mnoga druga pa je ogenj najbrž popolnoma upepelil, da jih ne bo nikoli moč najti. V bolnišnicah se zdravi okrog 500 oseb, brez strehe pa jih je ostalo več tisoč.

NA REPRIZI PROCESA DOZIER

Savasta o Bolgarih

BENETKE — Prvi dan drugostopenjskega procesa proti ugrabiteljem ameriškega generala Doziera je minil ob popolni brezbrižnosti vseh enajstih prisotnih obtožencev in ob vrsti proceduralnih zapletov. Izid razprave je že vnaprej znan.

Ob koncu včerajšnje krajše obravnave, ki je vsega trajala slabo poldrugo uro, se je tako zanimanje časnikarjev predvsem osredotočilo na izjave skesanega Antonia Savaste v zvezi z odgovornostmi bolgarske tajne službe v Italiji. Savasta je potrdil, da so nekateri bolgarski državljani ponudili terористom denar in orožje v zameno za sodelovanje pri generalovi ugrabitvi. Niti pogajanj med vodstvom RB in skrivnostnimi Bolgari je vodil pripadnik rimskega voda terористične organizacije Loris Scricciolo, bratranec bivšega sindikalista UIL Luigija Scricciola. Bolgarskega sodelovanja pa vodstvo RB ni sprejelo.

Na sliki (telefoto AP): na procesu Dozier so neomajne terористе postavili v posebno «kletko».

SKUPEN OBSEG PRORAČUNA JE PREDVIDEN V VIŠINI 246 MILIJARD DIN

Jugoslovanska skupščina odobrila zvezni proračun za prihodnje leto

Največji delež odpade na financiranje JLA - Razpravo in sprejem rebalansa proračuna odložili na prihodnjo sejo

BEOGRAD — Zvezni zbor skupščine Jugoslavije je včeraj po uvodnih besedah in razpravi sprejel predlog zveznega proračuna za leta 1983, ki znaša 246,3 milijarde dinarjev. Delegati so sprejeli po hitrem postopku šest intervencijskih zakonov o omejevanju vseh oblik porabe, razpolaganju s presežki sredstev družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti ter začasni prepovedi izplačil za negospodarske in neproizvodne naložbe.

Delegati zveznega zbora so ob koncu seje sprejeli predlog za izbor članov sveta federacije. Razpravo in sprejem rebalansa proračuna za letos pa so preložili na naslednjo sejo, saj se republike in pokrajine v zboru republik in pokrajin še niso uskladile okrog stopnje zmanjšanja proračuna.

JLA smo usposabljali kot udarni del enotnih oboroženih sil z namenom, da je pripravljena za takojšnje in uspešno posredovanje v primeru, da državi grozi nevarnost, je včeraj v skupščini Jugoslavije na seji zveznega zbora dejal admiral Branko Mamula, ko je pojasnjeval proračunske izdatke za ljudsko obrambo. Težišče je bilo na razvoju kopenske vojske, tehnični posodobitvi in večji integraciji rodov v združene enote.

Zvezni sekretar za ljudsko obrambo je znova pregledal svoje potrebe v letu 1983 in preložil uresničitev določenega števila nalog in zmanjšal potrošnjo ter dal prednost samo tistim nalogam, ki neposredno vplivajo na bojno sposobnost JLA. Z ukrepi za smotrno in ekonomično porabo sredstev smo uspeli naloge postaviti v okvire sredstev, ki znašajo 5,20 odstotka narodnega dohodka, namesto 5,80, kolikor določa družbeni načrt Jugoslavije. Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo kljub temu zmanjšanju ocenjuje, da bo tudi s predlaganimi sredstvi nadaljeval kontinuiteto posodabljanja in bojnega usposabljanja JLA, je poudaril Mamula.

Skupen obseg proračuna federacije za prihodnje leto je predviden v višini 246,3 milijarde dinarjev. Sredstva za financiranje JLA bodo znašala 155,1 milijarde, dopolnilna sredstva za nerazvita območja 21,5 milijarde, sredstva za uresničevanje temeljnih pravic borcev, vojnih invalidov in družin padlih borcev pa 43,9 milijarde. To je dejal zvezni sekretar za finance Jože Florjančič.

V skupnem obsegu proračuna odpade za financiranje JLA 65,7 odstotka, na dopolnilna sredstva za gospodarsko nezadostno razvita območja 8,7 in za invalidsko - borčevsko varstvo 17,9 odstotka, na vse druge izdatke, vključno tudi financiranje vseh organov in organizacij federacije pa 9,7 odstotka. Glede na zakonske pravice je JLA dobila 17,9 milijarde dinarjev manj, invalidsko borčevsko varstvo 16,4 milijarde manj, dopolnilna sredstva za nerazvite pa so znižana za 6,2 milijarde dinarjev, je dejal Jože Florjančič.

Predsednik zveznega komiteja za vprašanja borcev in vojnih invalidov Dragomir Nikolić pa je povedal, da osnutek proračuna federacije za leto 1983 predlaga skupno povečanje sredstev za borčevsko invalidsko varstvo za 13 odstotkov. Vendar pa bodo predlagana sredstva za pokritje tekočih obveznosti za 7,7 milijarde dinarjev nižja od resnično potrebnih. ZIS v pogojih natančnega izvajanja politike stabilizacije in zmanjšanja vseh oblik potrošnje ni bil v stanju, da sredstva za temeljno borčevsko invalidsko varstvo predlaga v skladu z zakonskimi predpisi. (dd)

Ponudbo Andropova za zmanjšanje oborožitve sprejeli v zahodnih prestolnicah z nezaupanjem

MOSKVA — V Moskvi so včeraj zaključili prvi dan proslav ob priliki 60-letnice obstoja Sovjetske zveze kot zvezne države. Na svečani proslavi je spregovorilo več govornikov iz raznih socialističnih držav, največ pozornosti pa je veljalo govoru novega sovjetskega voditelja Jurija Andropova. V nasprotju s pričakovanji se Andropov ni dotaknil v svojem govoru niti odnosov s Kitajsko, niti vprašanja Poljske, Bližnjega vzhoda ali Afganistana, pa tudi glede notranje politike ni nič z besedo omenil gospodarstva, ampak se je omejil le na povzdigovanje načina, kako so v SZ rešili vprašanje mednacionalnih odnosov.

Veliko pozornost pa je vzbudil tisti del njegovega govora, v katerem je poudaril nevarne meje, do katerih so prišli mednarodni odnosi in je naslovil na ZDA ponudbo za zamrznitev in zmanjšanje tako jedrske, kot konvencionalne oborožitve. Sovjetska zveza naj bi bila pripravljena svojo oborožitev z raketami srednjega dometa zmanjšati in jih obdržati v Evropi le toliko, kolikor jih imata skupno Francija in Anglija, seveda, če ZDA ne bi namestila svojih raket «cruise» in «pershing - 2» ter bi podpisale sporazum o enaki ravni raket, ki jih prenašajo letala.

«Ameriška oborožitev je dosegla raven, ki je presegla vse prejšnje rekorde, politika, ki temelji na želji po premoči, pa lahko vojno nevarnost še poveča,» je dejal Andropov.

V evropskih prestolnicah so reagirali z nezaupanjem na predloge Andropova. Po mnenju francoskega zunanjega ministra Cheyssona je skušal sovjetski voditelj le speljati pozornost od pravega bistva tega vprašanja, namreč, da je v Evropi že neravnovesje v oborožitvi v korist Sovjetov, zato žal, ne preostane drugo, kot namestiti rakete pershing v Italiji, ZRN in drugod.»

Britanci so do sovjetskega predloga hladni, ministrska predsednica Thatcherjeva pa je v parlamentu izjavila, da bi s sprejetjem predloga iz Moskve ostali Američani v Evropi brez raket srednjega dometa, medtem ko bi jih Sovjeti obdržali še kar lepo število.

V ZRN so politični krogi pretežno menili, da je treba ponudbo Andropova skrbno proučiti in je ne bi smeli prenagljeno zavrniti: kljub temu pa so izrazili tudi bojazen, da se v tej ponudbi skriva «vaba», ki bi omogočila, da bi Sovjeti dobili v Evropi raketni monopol.

PO DOLGIH IN ENOTNIH PRIZADEVANJIH NAŠIH UPRAV IN ORGANIZACIJ

Na deželni upravi so včeraj podpisali sporazuma o protivrednostih in o razlastitvenem postopku

Sporazum so podpisali deželni odbornik Rinaldi, predsednik KGS Budin in župani petih občin - Izjave Budina in predsednika Konzorcija razlaščencev «Naša zemlja» Stepančiča

Na sedežu deželnega odbora so včeraj popoldne podpisali sporazum o protivrednostih za razlastitve v zvezi z gradnjo velikih cestnih infrastruktur na kraškem ozemlju. Sporazum, katerega besedilo v celoti objavljamo na četrti strani, so podpisali za deželo Furlanijo - Julijsko krajino odbornik za promet in prevoze Dario Rinaldi, za Kraško gorsko skupnost njen predsednik Miloš Budin, za devinsko - nabrežinsko občino župan Albin Škerk, za repentabrsko občino župan Pavel Colja, za dolinsko župan Edvin Švab, za zgoniško župan Josip Guštin in za tržaško župan Manlio Cecovini, ki pa je podpisal z rezervo, češ da morajo besedilo še odobriti pristojni občinski organi, to se pravi občinski odbor. Istočasno je bil podpisan tudi okvirni sporazum o razlastitvenem postopku, vendar je seznam podpisnikov še nepopoln. Poleg omenjenih so ta sporazum podpisali še Corrado Mari za podjetje ANAS, Edi Bukavec za Kmečko zvezo, Paolo Laghi za Združenje neposrednih obdelovalcev zemlje in Robert Stepančič za Konzorcij razlaščencev «Naša zemlja». Podpisati bi ga morali tudi predstavniki štirih gradbenih podjetij, ki včeraj niso bili prisotni. Tudi besedilo tega osnutka objavljamo na 4. strani, vendar v obliki prvotnega osnutka, kateremu so včeraj dodali nekatere popravke in delne spremembe, ne da bi pri tem bistveno spremenili njegov smisel. Ker je sporazum o razlastitvenem postopku okvirnega značaja, so možne določene spremembe v okviru delovnih skupin, ki se bodo v prihodnje sestajale in ki jih predvideva sam okvirni sporazum.

Podpis sporazumov na sedežu deželnega odbora

Včerajšnji podpis sporazumov je nedvomno nekaj novega na našem političnem prizorišču. Gre za vidno priznanje naše narodnostne skupnosti in s tega vidika je včerajšnji dogodek pozitivno dejstvo, ki nagrajuje v prvi vrsti odločno in dosledno prizadevanje naših organizacij in naših krajevnih uprav, da bi v čim večji mori meri zaščitile naš teritorij in interese ljudi, ki na njem živijo. Tudi kar zadeva zagotovila glede razlastitvenega postopka in predvsem protivrednosti, ki naj bi jih uživala širša kraška skupnost za neizmerno škodo, ki jo bodo sicer potrebne cestne gradnje povzročile v našem narodnostnem tkivu, lahko rečemo, da je bil storjen korak naprej v primerjavi z dosedanjo prakso razlastitvenih postopkov, da o protivrednostih sploh ne govorimo. Kljub temu pa nas čaka še veliko dela. Treba bo veliko naporov in budnosti, da se bo vse dogovorjeno v celoti izvajalo in da ne bodo tudi morebitni nadaljnji posegi v naš teritorij v izključno škodo našega prebivalstva in vse naše narodnostne skupnosti.

Po podpisu smo želeli slišati iz ust nekaterih protagonistov sporazumov, kako ocenjujejo ta dogodek. Predsednik Kraške gorske skupnosti Miloš Budin nam je izjavil: «Z zadoščenjem ugotavljam, da je prišlo do te rešitve, ki je kodificirana v podpisanih dokumentih, ki dokazujejo, da je deželna uprava v veliki meri sprejela zahteve, ki so jih postavili v prvi vrsti razlaščenci, zainteresirano prebivalstvo, naše družbene organizacije in krajevne uprave. Do tega zaključka bi lahko prišli veliko prej, ko bi dežela pravočasno pokazala občutljivost za probleme okoliškega teritorija, občutljivost, ki jo je pokazala ob tej priložnosti. Vsekakor ostane potreba po trajni pozornosti in zavzetosti nas vseh, da se bodo pošteno uresničevale vse postavke podpisanih protokolov.»

Za mnenje smo vprašali tudi predsednika Konzorcija razlaščencev Roberta Stepančiča: «Podpis dokumentov smatram za pozitivno dejstvo. Še zlasti je pomemben podpis tistega, ki govori o protivrednostih, ker je večjega političnega pomena. Ta sporazum dokazuje, da se sprememba odnos javnih ustanov do problematike naše narodnostne skupnosti. V tem vidim na nek način novost pomembnih razsežnosti. Tudi dokument, ki obravnava tehnični del razlastitvenega postopka, predstavlja korak naprej za zaščito posameznih razlaščencev in zaščito teritorija, ki ga bodo razlastitve prizadele. Vedeti je treba, da takšnih jamstev v razlastitvenih postopkih v preteklosti ni bilo. Dovolj je, če pomislimo na nekdanje razlastitve v Sesljanu v letih 1969/70, ali pa še prej razlastitve za gradnjo ceste 202 (leta 1954). Prav zato lahko gledamo z večjim optimizmom na bodoči razvoj. Seveda pa se moramo istočasno zavedati, da bodo potrebna še velika prizadevanja, da se bodo doseženi sporazumi izvajali.»

Danes seja skupščine KZE

Danes ob 18.30 se bo sestala skupščina Krajevne zdravstvene enote. To bo prva seja skupščine po zamenjavi v vodstvu tržaške KZE, ko je demokristjan Renato Segatti prevzel mesto svojega strankarskega kolege Giuseppa Pangherja. Ker se skupščina zaradi političnih zapletljajev ob zamenjavi predsednika že več časa ni sestala, se je na dnevnem redu nabralo kar lepo število upravnih zadev. Poleg tega pa bo morala skupščina odločati tudi o odstopu listarja Spiazzija tako iz upravnega odbora kot iz skupščine ter imenovati njegovega naslednika

NA SINOČNJI REDNI SEJI V SESLJANU

Glavna skupščina KGS je z zadovoljstvom pozdravila konec spora glede hitrih cest

Predsednik Miloš Budin poročal o podpisu sporazuma in njegovi vsebini - Skupščina soglasno izglasovala resolucijo

Glavna skupščina Kraške gorske skupnosti, ki se je sinoči sestala na svojem sedežu v Sesljanu, je z zadovoljstvom pozdravila zaključek dolgega spora v zvezi z uresničitvijo avtocestnih povezav na teritoriju tržaške pokrajine. O podpisu sporazuma ter o njegovi vsebini je skupščini poročal predsednik Budin, ki je podpisana dokumenta označil kot nadaljnji obvezi predvsem za deželno upravo in podjetje ANAS, da spoštujeta dane obljube. Glede sedaj nakazane ene milijarde lir pa je predsednik KGS dejal, da bo le-ta uporabljena po obveznem posvetovanju z zainteresiranimi ustanovami in organizacijami. Glede nadaljnjih nakazil, kot jih sporazum predvideva za prihodnja leta, je Budin poudaril, da sta se v tem oziru jasno obvezala odbornik Rinaldi in predsednik deželne komisije za promet in prevoze Štoka.

Vsekakor pa je glavna skupščina KGS glede tega vprašanja ob koncu razprave soglasno sprejela naslednjo resolucijo:

«Po podpisu sporazuma o uresničitvi avtocestnih povezav na teritoriju tržaške pokrajine s strani predstavnikov avtonomne dežele F-JK, KGS, občin Devin - Nabrežina, Repentabor, Dolina, Zgonik in Trst, glavna skupščina KGS sprejme z zadovoljstvom na znanje izid dolgega spora, ki se je končal s sporazumom, ki so ga partnerji podpisali in vsebuje dragocno in pozitivno zadržanje pristojnih oblasti (predvsem deželne uprave) v odnosu do potreb teritorija, na katerem bo zgrajena ta infrastruktura;

nadalje poudarja da je treba tako rešitev spora pripisati odločni, zavestni in odgovorni akciji vseh zainteresiranih in v prvi vrsti razlaščencev, prizadetega prebivalstva, družbenih združenj ter krajevnih ustanov, ki delujejo na tem teritoriju.

Po zaključkih analize o številnih aspektih in problemih, ki jih je postavila realizacija avtocestnih povezav, KGS poudarja, da bi lahko prej prišlo do pozitivnih rešitev, ko bi dežela sedaj pokazano senzibilnost do teh problemov neodložljivo manifestirala. KGS nadalje počrtuje potrebo, da zainteresirane ustanove in organizacije nadaljujejo s svojimi prizadevanji, na periodičnih sestankih, ki jih predvideva točka štev. 6 sporazuma in v delovnih skupinah, ki jih predvidevata točki 15 in 16 zapisnika okvirnega sporazuma (oba dokumenta v celoti objavljamo na 4. strani, op.ur.), da bi podpisani dokument bil celovito izvajan in spoštovan v okviru konstruktivnega sodelovanja, ki je v njem poudarjeno.

Nadalje poudarja, da je ta obveza potrebna za čim hitrejšo uresničitev važnih avtocestnih infrastruktur in za tako njihovo lokacijo, ki naj povzroči čim manj škode teritoriju in celotni skupnosti, ki na njem živi.

Glavna skupščina KGS še določa, da bo uresničevala obveze, ki so predvidene v točki 4, črki b sporazuma, na osnovi obveznega posvetovanja z vsemi zainteresiranimi občinami in družbenimi organizacijami, ki delujejo na teritoriju, s tem da bo predvsem opravljala vlogo koordinatorja različnih predlogov in načrtov.»

Pred glasovanjem so v razpravo posegli svetovalci Tul (SSk), Pečenik (PSI) in Švab (KPI). O sinočnji seji bomo še poročali.

Zadovoljstvo EZIT spričo financiranja dogovorov iz Osima

Vodstvo Ustanove za tržaško industrijsko cono (EZIT) je z živim zadovoljstvom sprejelo na znanje odobritev zakona o ponovnem financiranju osimskih dogovorov in sklep deželne uprave o takojšnjem nakazilu 6 milijard lir kot predujmu na predvidena sredstva. S tem, piše nota EZIT, je mogoče že takoj načrtovati nove industrijske pobude v okviru srednjeročnega plana. Ustanova EZIT je odobrila proračun za leto 1983 in sprejela podrobnosti načrt glede industrializacije Doline Oreha in Ospa

DANES DOPOLDNE ODGOVORI NA POSEGE SVETOVALCEV

KONEC RAZPRAVE O PRORAČUNU IN RAZVOJNEM NAČRTU DEŽELE

Pittoni o ključnem pomenu zakona o popotresni obnovi in zakona o financiranju osimskih dogovorov

V deželnem svetu se je včeraj zaključila dvodnevna razprava o proračunu in razvojnem načrtu FJK ter o postopku za izvajanje izrednih posegov, ki jih predvideva drugi deželni zakon (828) o popotresni obnovi. Skupščina se ponovno sestane danes popoldne, ko bodo na vrsti odgovori poročevalcev in odbornikov.

Če izvzamemo kritične ocene predstavnice MF («načrtovati ne smemo na ramenih prizadetega prebivalstva, ampak v skladu z njegovimi potrebami, na potresnem območju je še vedno 20.000 ljudi v barakah»), komunistične opozicije («predlagate nam že stare in obrabljene teme, sicer pa noben razvojni načrt ne more jamčiti stvarnih posegov na teritoriju, če se ne ve, kdo ga bo izvajal»), pa tudi večinskega predstavnika Specogne - KD («v razvojnem načrtu ne prihaja dovolj do izraza naravnost tragično stanje v Nadiških dolinah zaradi nenehnega demografskega osipa in staranja prebivalstva, ob čemer ni brez korenitih sprememb mogoč nikakršen razvoj»), je bil med zastopniki strank večine najbolj zanimiv Pittoni (PSI).

S proračunom in razvojnim načrtom, je naglasil socialistični predstavnik, si je večina, ki upravlja deželo, zastavila uresničitev sledečih ciljev: izgotovitev popotresne obnove, obranitev zaposlenostne ravni, okrepitev proizvajalnih temeljev in prilagoditev deželnega sistema vsedržavni ter evropski stvarnosti. Zakon 828 in ponovno financiranje zakona o izvajanju gospodarskih dogovorov iz Osima, je nadaljeval Pittoni, ponujata naši deželi neponovljivo priložnost: da namreč s smotrnim izkoriščenjem ustreznih finančnih sredstev dokaže stvarnost ter učinkovitost lastnega ukrepanja za prebroditev teritorialnih neravnovesij in okrepitev deželne enotnosti. To zahteva kar največje soglasje med vsemi političnimi strankami, ki si delijo upravne odgovornosti, je pripomnil Pittoni, kot tudi aktiven doprinos opozicije preko soočanja o posamičnih problemih. V interesu celovite dežele, je še naglasil socialistični predstavnik, bo treba odpraviti vse zapreke in vzroke medsebojnega trenja — četudi krajevno omejene, kaiti zajamčiti je treba stabilnost političnih ravnovesij in stvarno uresničevanje obvez, ki so zapopadene v proračunu, razvojnem načrtu in zakonu 828.

Pod predsedstvom dežele FJK

Februarja bo zasedala delovna skupnost A-A

Vodilni odbor delovne skupnosti Vzhodnih Alp «Alpe Adria», v katerem so predstavniki Furlanije - Julijske krajine, Hrvatske, Slovenije, Tridentinskega - Gornjega Poadižja, avstrijske Štajerske in Koroške, Salzburga ter Bavarske, bo zasedal v prvi polovici februarja 1983, tokrat pod predsedstvom dežele FJK oz. njenega predsednika Comellija.

Za usklajevanje dejavnosti med vsemi desetimi deželami in regijami, ki so članice skupnosti, bo v dveletju 1983-84 skrbel Franco Richetti. Sodelovanje med članicami «Alpe Adria» bo treba sedaj prilagoditi zaostritvi gospodarske stiske in deloma tudi novim gospodarskim razmeram Jugoslaviji.

V tem smislu se je Richetti pretekle dni že razgovarjal s predstavniki Slovenije in Hrvatske, ki sta v minulem dveletju vodili komisiji za gospodarstvo oz. za vprašanja okolja in teritorija, v kratkem pa se bo sešel z zastopniki Koroške in Štajerske.

● **Tržaška občina** sporoča, da bodo zaradi božičnih počitnic od 27. do 31. decembra zaprti uradi občinskih izpostav za Škedenj - Čarbolo, Kolonjo - Škorkljo in Sv. Ivan, mestna knjižnica pa bo zaprta 24. in 31. decembra popoldne.

DVODNEVNA MANIFESTACIJA NA POBUDO ZKMI V MILJAH

Za mir in razorožitev

Razstava o Hirošimi, baklada in debata v klnu Verdi

Pokrajinsko vodstvo Zveze komunistične mladine Italije (ZKMI - FGCI) prireja dvodnevno javno manifestacijo za mir in razorožitev. Začela se bo danes ob 15. uri na Trgu Marconi z odprtjem dokumentacijske razstave o groznih učinkih atomske bombe nad Hirošimo. Na istem trgu se bodo pozneje zbrali udeleženci »baklade za mir»: ob 19. uri bodo v sprevodu krenili do kinodvorane Verdi, kjer se bo ob 20. uri začela javna debata. Prva bosta spregovorila miljski župan Willer Bordon in pokrajinski tajnik ACLI Fabio Marchetti. Jutri, 23. t.m., bodo spet odprli razstavo o Hirošimi, tokrat v Verdijevi dvorani, kjer bo ob 21. uri ansambel «Veema» izvajal koncert ljudske glasbe.

K pobudi so med drugimi pristopili: VZPI - ANPI, dolinska občina, stranki MT (Movimento Trieste) in DP (Democrazia Proletaria), koordinacijski center za demokratično upravljanje šole, Mladinski odbor SKGZ, Lega Obiettori di Coscienza, Lega per il Disarmo Unilaterale, Lega dei socialisti, Lega dei radicali, Zveza socialistične mladine Slovenije - Izola, koordinacijski odbor vzhodnokraške mladine, ZZI - UDI, Centro Servizi e Scambi culturali, Centro del Tempo Libero, Radio Onda Libertaria, Radio Trieste Popolare - Trst ljudski val, tovarniški svet VM in koordinacijski odbor demokratičnih srednješolcev.

Obramba miru mora biti glavna obveza vsakogar ne glede na njegovo politično in versko prepričanje, meni prireditelj manifestacije s pripombo, da je najprej treba doseči zamrznitev svetovnega oboroževanja, zatem pa postopno razorožitev. Ta prizadevanja so zaradi blokovske ureditve toliko težja, njihova uresničitev pa bo prinesla lahko pravičnejšo delitev bogastva na svetu in odpravo podhranjenosti.

Zveza žensk Italije - UDI pa v tiskovnem sporočilu naglaša, da izgradnja miru pri nas ne more mimo vsakodnevnega spoštovanja pravic in kulture tudi pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti. Zavzema se še za tvornejše sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo ter uresničitev osimskih dogovorov.

POBUDA AVTONOMNE LETOVIŠČARSKE IN TURISTIČNE USTANOVE

Turistični načrt za Trst in okolico

Pozornost morju, skalnati obali, Krasu in zanimivostim v mestu

Turizem doživlja v Trstu in okolici hudo krizo; zaradi pomanjkanja primernih infrastruktur in ustreznih ponudb, se turisti, ki se vozijo skozi naše mesto na dalmatinsko obalo in še dlje, vse redkeje ustavljajo v našem mestu, kar povzroča turističnim operaterjem vse večje izgube. Trst in okolica pa razpolagata z vrsto naravnih in drugih zanimivosti, ki bi lahko postale privlačne za tuje goste, če bi jih znali v ta namen funkcionalno izkoristiti. S takšno premiso je včeraj izredni komisar tržaške avtonomne letoviščarske in turistične ustanove Dario Santin predstavil številnim operaterjem in delavcem v turizmu ter predstavnikom političnih sil usklajen načrt za razvoj turizma na Tržaškem.

Usklajeni razvojni načrt predvideva valorizacijo treh bistvenih turističnih zanimivosti tržaške pokrajine: morja s skalnato obalo, Krasa in mesta. V naši pokrajini bi lahko močno uspeval pomorski turizem, je bilo rečeno, vendar bi morali za to poskrbeti za večje število privezov. V tem pogledu je bilo mnogo govora o navtičnem turističnem pristanu Marina Muja in o pomenu, ki naj bi ga, vedno v tej zvezi imel tudi Sesljanski zaliv. V razpravi je bilo nato slišati o tem mnogo predlogov («V Sesljanskem zalivu naj bi poskrbeli za rezidenčni turizem», «Staro pristanišče naj bi preuredili v turistični pristan, tako bi postal Trst jadranski Montecarlo», ali še «Med obalo in obalno cesto naj bi speljali vrsto cest in poti, ob obali pa naj bi zgradili turistično naselje z bungalovi, da bi imeli tako turisti morje pri roki»). O teh predlogih bi se dalo seveda mnogo razpravljati...

Za Kras predvideva razvojni turistični načrt ustanovitev naravnega parka, kakršnega vsiljuje Belcijev zakon o kraških rezervatih. Ob tem naj bi imeli še take cone, ki naj bi bile pripravne za turizem (predvsem kmečki turizem). Turisti bi lahko tako obiskali kraške naravne zanimivosti, imeli pa bi tudi priložnost, da spoznajo «kraško kulturo», gastronomske posebnosti in obrtništvo. O Slovencih in vlogi, ki naj bi jo v tem sklopu odigrali, ni bilo izrečene niti besedice, če izvzamemo stavek, v katerem je Santin poudaril, da bi morali ta predlog še nadalje premisliti skupaj s krajevnimi ustanovami in posebno s Kraško gorsko skupnostjo.

Mesto bi moralo, po predvidevanjih turističnega načrta, zaživeti z vabljivimi kulturnimi prireditvami in drugimi pobudami. V tem pogledu je bilo še največ govora o premestitvi Festivala operete na Grad sv. Justa, o odprtju kongresnega centra na pomorski postaji, o večjem številu kvalitetnih razstav in prireditev, o valorizaciji mestnih muzejev.

Načrt ima vsekakor odliko, da je sprožil v turističnih krogih v mestu zanimivo razpravo o tem, kakšna naj bo turistična ponudba v mestu in pokrajini v času, ko potuje skozi mesto in se v njem ustavlja vse manj turistov. Od političnih oblasti je sedaj odvisno, kakšno pot bo ubral načrt (včerajšnje predstavitve se je udeležil tudi deželni odbornik za turizem Bomben); že samo dejstvo, da tržaško avtonomno letoviščarsko in turistično ustanovo, zaradi zavlačevanja pri imenovanju predstavnikov dežele v njeno vodstvo, še vedno vodi komisarska uprava, daje vsekakor slutiti, da bo tudi razvojnemu turističnemu načrtu, kot vsem načrtom, ki se tičejo Trsta in njegovega gospodarstva, še trda predla.

● **«Kakšna partija v Trstu:** analize in predlogi za delo po sekcijah» je tema, o kateri bodo razpravljali na današnji predkongresni skupščini sekcij KPI «A. Gramsci» iz Škednja in «B. Gherlani» škedenjskega obrata Terni. Skupščina bo na sedežu v Ul. S. Lorenzo in Selva 4, začetek ob 18. uri. Udeležil se je bo član deželnega tajništva Calabria.

● **Uradi državljanovega branilca** (difensore civico) v Vidmu, Pordenonu, Tolmeču in našem mestu bodo od ponedeljka, 27. t.m., do vključno petka, 31. decembra, zaprti.

POTEM KO SO SE ŽE SESTALI S PREDSEDNIKOM ODBORA COMELLIJEM

Zastopniki Confcoltivatori in Kmečke zveze so se srečali z načelniki skupin na deželi

Orisali so težave deželnega kmetijstva - KZ podčrtala specifične probleme v tržaški pokrajini in postavila že znane zahteve za razvoj kmetijskih dejavnosti pri nas

Predstavniki deželnega vodstva Confcoltivatori in Kmečke zveze so se včeraj na sedežu deželnega sveta srečali z načelniki svetovalskih skupin v deželnem svetu. Poleg predstavnikov obeh sindikalnih organizacij so se srečanja udeležili svetovalci Simsig za KPI, Campagnolo za KD, Ermano za PSI, Štoka za SSk, Cavallo za DP, Barazzutti za PDUP, Tassinari za LpT ter funkcionar socialdemokratske stranke.

Kot že pred dobrimi desetimi dnevi predsedniku odbora Comelliju, so predstavniki Confcoltivatori in Kmečke zveze razčlenili celotno kmetijsko problematiko tudi zastopnikom posameznih strank; v bistvu so političnim strankam orisali krizno stanje kmetijskega sektorja, na katerega so že javnost opozorili z veliko manifestacijo, ki je bila proti koncu novembra v Vidmu: vzporedno z manifestacijo so sindikalni predstavniki javnim upravam postavili vrsto zahtev, ki bi lahko pripomogle k premostitvi sedanjih težav, v kolikor bi jih uresničili; te zahteve so včeraj predložili tudi predstavnikom deželne uprave. Zahteve Confcoltivatori in Kmečke zveze se sučejo v smeri preusmeritve smernic agrarne politike, ki naj upošteva splošni krizni položaj v državi in naj si kot glavne cilje postavi sanacijo, ponovno pridobitev produktivne osnove in vključevanje predvsem mlade delovne sile.

Posebna pozornost je na srečanju veljala kmetijstvu v tržaški pokrajini: problem ni bil nov političnim predstavnikom, saj jim ga je naša strokovna organizacija Kmečka zveza že večkrat orisala. Na srečanju je bila predvsem podčrtana važnost vloge, ki bi jo kmetijstvo moralo imeti v sklopu celotnega gospodarskega razvoja. Za dosego tega cilja — je bilo poudarjeno — je treba zaščititi kmetijske površine, tudi ob upoštevanju dejstva, da zaščita teh zemljišč pomeni za slovensko prebivalstvo zaščito narodnostne skupnosti. To specifično vprašanje tržaške pokrajine, ki je eden glavnih razlogov, da je kmetijstvo pri nas v takšnem stanju, v kakršnem na žalost je, je bilo na včerajšnjem sestanku posebej podčrtano s strani Kmečke zveze.

Zato je bila poudarjena zahteva, da je treba v tržaški pokrajini v kmetijskem sektorju končno le začeti s programiranjem (razvojni načrt ter conski in sektorjalni načrti) na osnovi decentralizacije: za uresničevanje kmetijske politike je treba pooblastiti tiste uprave, ki so krajevnemu kmetu najbližje, to je pokrajino, Kraško gorsko skupnost in tudi občine. Poudarjeno je nadalje bilo, da je treba temu kmetijstvu nuditi finančne podpore in omogočiti delovanje uradov, v katerih morajo biti tudi funkcionarji z znanjem slovenskega jezika, saj je velika večina kmetov v pokrajini Slovencev; kar se pa tiče urbanistike in uporabe teritorija je bilo na srečanju z načelniki svetovalskih skupin podčrtano, da je treba omogočiti razvoj kmetijstva na vseh področjih, ki so še na razpolago.

Predstavniki KPI, PSI, SSk in KD so v odgovorih med drugim potrdili, da v glavnem poznajo te probleme in da si bodo v okviru svojih moči prizadevali, da bi se tako splošni, kot specifični problemi, kamor sodi vprašanje tržaške pokrajine, celotnega kmetijskega sektorja izboljšali.

Nakazila pokrajine tržaškim gledališčem

Tržaški pokrajinski svet je na svojem ponedeljkovem zasedanju med drugim odobril sklep za denarno podporo krajevnim gledališkim ustanovam. Mestnemu gledališču «Verdi» so namenili 24 milijonov lir, italijanskemu stalnemu gledališču 16 milijonov lir in Slovenskemu stalnemu gledališču 6 milijonov lir.

Zbor Ivo Lola Ribar v Kulturnem domu

Drevi bo v Kulturnem domu v Trstu gost Glasbene matice mladinski pevski zbor Ivo Lola Ribar. Mladi pevci iz Beograda bodo po desetih letih spet nastopili pred našo publiko, ki je že njihov koncert leta 1973 nagradila z velikim odobravanjem. Zbor Ivo Lola Ribar, ki ga vodi Milovan Pančič, je bil ustanovljen leta 1944 in je prejel doslej številna priznanja, zato se obeta ljubiteljem petja res prijeten večer. Koncert se bo začel ob 20.30.

SPORAZUM O SODELOVANJU DVEH RAZISKOVALNIH CENTROV

Znanstveno-tehnološke raziskave in višjih študij ekonomskih ved

Konzorcij za znanstvene in tehnološke raziskave na Krasu je s Centrom za višje ekonomske študije v Trstu podpisal sporazum o sodelovanju. Po tem sporazumu, ki prične veljati 1. januarja 1983, bo znanstveno-raziskovalno središče med Bani in Padričami dajalo na voljo študijskemu centru vse svoje naprave, s katerimi že razpolaga, oziroma, s katerimi bo razpolagal v prihodnje, tako v prvi vrsti dokumentacijski center. Dajal mu bo tudi denarne prispevke.

Študijski center pa bo konzorciju nudil svojo raziskovalno in posvetovalno službo s področij teoretske in aplicirane ekonomije s posebnim ozirom na italijanske in mednarodne probleme, ki zadevajo postopke za gospodarski napredek in porast tehnologije ter njenega širjenja tudi med države z različno stopnjo razvitosti.

Center za višje ekonomske študije v našem mestu je bil ustanovljen z namenom, da iz znanstvenega in ekonomskega zornega kota pomaga petnajstim različnim državam sveta pri proučevanju gospodarskih teorij in pri ustreznih izbirah. Center poleg tega organizira vsako leto v drugi polovici avgusta poseben poletni tečaj in pa širše zasedanje na Tržaškem in v videmski pokrajini.

Javni sestanek v Gročani

Pretekli teden je bil v Gročani eden javnih sestankov, ki jih uprava občine Dolina prireja po svojih vaseh, da seznanja javnost s svojimi pobudami in sprejema mnenja krajanov. Javnega sestanka v Gročani so se udeležili župan E. Švab, podžupan Marino Pečenik in odbornica Silvana Petaros. Uvodoma je Švab informiral Gročance o poteku del za javno razsvetljavo, o prejemku občine iz sredstev javnega sklada za Trst za obdobje 1982-86, o odseku hitre ceste, ki bo prečkal področje dolinske občine in o varianti splošnega regulacijskega načrta, ki ga je občinska uprava odobrila februarja letos, dežela pa pred kratkim sprejela brez bistvenih popravkov. O drugih občinskih storitvah pa sta spregovorila podžupan Pečenik in Petarosova. V glavnem je šlo za spremembo znakov na poljskih stranskih poteh, za denarna sredstva za čiščenje gozdov in za kraške rezervate, v območje katerih je bila sprejeta tudi Gročana.

Kar pa se tiče tečajev za poljske čuvaje, je Pečenik poudaril, da bi bilo prav, da bi se ga polnoštevilno udeležili tudi naši občani in tako imeli možnost, da opravljajo nadzorsko službo sami nad svojim ozemljem. (ris)

Kako bo s tretjim pozivom?

Na predlog komunističnega svetovalca Boruta Kodrača je rajonski svet za Sv. Ano - Kolonkovec in Sv. Sergij prejšnji dan spet odobril resolucijo, ki poziva tržaško občinsko upravo, da končno izda dovoljenje za postavitev spomenika padlim borcem in aktivistom s tega področja. Če se ne motimo je to že tretja resolucija o tem vprašanju, ki se vleče že skoraj deset let. Dve resoluciji sta naleteli na brezbrižnost in na gluha ušesa, zato sprašujemo občinsko upravo če bo enaka usoda doletela tudi tretji poziv, ki vendarle ne smemo pozabiti prihaja iz izvoljenega organa.

ZADNJA VEST

MAMILA TERJALA NOVO ŽRTEV

Policija našla pri Ferlugih truplo 27-letnega dekleta

V gozdu ob cesti med Ferlugi in Bani so policijski agenti našli sinoči truplo 27-letne Antonelle Gesuè iz kraja Comunanza v pokrajini Ascoli Piceno. Bilo je zavito v spalno vrečo in pokrito z raznimi cunjami ter listjem. Policiste je obvestil duhovnik Mario Vatta, ki se že več let ukvarja s problemi narkomanov. Vatta je načelnika letečega oddelka Petrosina telefonsko obvestil, da mu je včeraj popoldne, med spovedjo, neki mladenič priznal, da je v noči med četrtkom in petkom omenjena Antonella Gesuè bila pri njemu na obisku v nekem podstrešnem stanovanju v središču mesta. Dekle je verjetno užila več tablet uspavalnega sredstva roipnol, nato pa si je vbrizgala prekomerno dozo heroina in umrla. Njeno truplo je mladenič skrival v stanovanju do petka ponoči, s temo pa ga je zavil v spalno vrečo in ga zakopal ob potki, ki se odcepi - ceste med Ferlugi in Bani proti neki jasi. Duhovnika je pooblastil, da obvesti policijo, o sebi pa je dejal, da se misli kmalu javiti policiji.

SINOČI V SLOVENSKEM KLUBU

ODKRITA DOŽIVETJA O SREČANJU NA KROGU

Slovenski klub in Društvo zamejskih likovnikov sta sinoči priredila v Gregorčičevi dvorani predvajanje dveh filmov Aljoše Žerjala, ki ju je letos in lani posnel na Krogu. Krog je stari opuščeni samostan pri Sečovljah. Slovenski likovniki so pred leti sprožili akcijo, da bi ga obnovili in da bi tam lahko ustvarjali. V to akcijo so vključili tudi zamejske likovnike, ki so bili letos prvič tja povabljeni. To je bilo nekonvencionalno srečanje, kot je dejal sinoči Deziderij Švara, kjer je vsak umetnik risal in ustvarjal po svoje.

Letos pa so organizirali «happening». Švara je v svojem uvodu zgodovinsko osvetlil to vrsto umetniškega delovanja, ki se je pojavilo na začetku tega stoletja pod vplivom tehnologije in določenih novih socialnih idej in ki je prišlo do izraza v dobi futurizma. Ponovni vzpon je doživel «happening» v šestdesetih letih v Ameriki. Gre za odprto gledališče, kot so ga opredelili, na katerem sodelujejo igralci, slikarji in drugi umetniki. Njegov namen je povezovanje različnih načinov izražanja, neka sinteza in hkrati sensibilizacija občinstva, ki mora pri «happeningu» sodelovati. Ni njegov smisel, da nekaj ostane, ostane le dokumentacija. Dva filma, ki smo včeraj zvečer videli pa gotovo nista le dokumentacija, še zlasti ne film «Krog 82: Happening.»

● **Civilni urad tržaške občine** bo ob božičnih praznikih odprt v nedeljo, 26. decembra, od 8. do 11. ure.

Mala črna kronika

Huje ranjen mlad mopedist

Na oddelku za hitre kirurške posege so sinoči sprejeli 16-letnega Giannija Bordona iz Ul. dei Giardini 64, ki se je ponesrečil na Ul. Flavia s svojim mopedom. Iz še nepojasnjenih razlogov je trčil v zadnji del avtomobila simca 1000, katerega je upravljal 48-letni Fulvio Coren iz Ul. del Montasio 39. Pri padcu je fant utrpel udarce in rane po obrazu, zlomil pa si je tudi zgornjo čeljust, pri čemer so mu izpadli številni zobje. Zdraviti se bo moral 40 dni.

Oropanec jo je skupil kar v dvojni meri

V primerjavi z drugimi mesti, še posebno pa z velemesti, kot so Milan, Rim ali Turin, je Trst mirna oaza. Večkrat pa so tudi izjeme, ki potrjujejo pravilo. Tako se je v soboto pozno zvečer zgodilo, da je stari znanec policije, 30-letni Luciano Zago iz Lonjerske ceste 1/4, surovo pretepel 39-letnega Luciana Miailovicha (Ul. Boito 1) in ga oropal za 140 tisoč lir. Kot so agenti ugotovili, je Zagu padlo na misel, da bi lahko oropal Miailovicha, potem ko sta v priložnostni družbi popila skupaj nekaj kozarcev vina in je Miailovich med plačevanjem potegnil na dan zajetno denarnico.

Miailovich se je zavedel nevarnosti, kljub temu pa se je sam odpravil proti domu. Pa ni prišel daleč: kmalu ga je Zago dohitel, ga porinil v neka vežna vrata v Ul. Ginnastica in ga zbil s pestmi do nezavesti. Nato je pobral denarnico in se vrnil v gostilno. Ko je prišla policija, ji je bilo dovolj, da je malo poizvedela v lokalu in resnica je prišla na dan. Zaga so aretirali in prijavili zaradi ropa, tudi Miailovich pa jo je skupil. Ker je pri sebi imel 15-centimetrski nož, so ga prijavili zaradi nedovoljene posesti orožja, k temu pa so naložili še obtožbo, da je bil v vinjenem stanju.

Gledališča

VERDI
Danes ob 20. uri (red F/A) zadnja predstava Donizettijeve opere «Maria Stuart».

ROSSETTI
Jutri, 23. t.m., ob 20.30: «Toquinho» — recital brazilske glasbe. Enkratna predstava. Rezervacije pri glavni blagajni. Za abonente 20 procentov popusta.

CANKARJEV DOM (Ljubljana)
Velika dvorana
Še danes, 22. decembra, **Dnevi avstrijske kulture.**
Srednja dvorana
Danes, 22. t.m., ob 19. uri: Matjaž Kmecl «Mutasti bratje». SSG iz Trsta, režija: Jože Babič.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu vsak dan razen nedelje, od 9. do 14. ure in od 17. do 19. ure oziroma do začetka predstave v soboto od 9. do 13. ure.

Kino

Cappella Underground 18.00 — 22.00 «La donna del tenente francese». M. Streep, J. Irons. Režija R. Reisz.
Ariston 16.00 «Moby Dick». G. Peck in O. Welles.
Eden 17.00 «Amici miei II.». Ugo Tognazzi.
Nazionale 16.00 «Rocky». Silvester Stallone.
Ritz 16.30 «Un commissario al di sotto di ogni sospetto».
Grattacielo 16.00—22.15 «L'extraterrestre». Film za vsakogar.
Fenice Danes zaprto. Jutri ob 17.00 «Testa o croce». N. Manfredi, R. Pozzetto. Film za vsakogar.
Mignon 17.00 «Pink Floyd: The wall». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Filodrammatico 15.00 «Segretarie insaziabili». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Aurora 16.30 «Porky's». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Capitol 16.30 «Ragtime».
Cristallo 16.30 «Io, la giuria». Po romanu Mika Spillana. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 16.00 «Blade Runner».
Radio 15.30—21.30 «Erotic super love». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.00 «Un mercoledì da leoni». Jean Michel Vincent.
Lumiere 16.30 «La derobade». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Razna obvestila

Svetoivanska sekcija PSI obvešča, da je odprto vpisovanje in obnavljanje izkaznic za leto 1983. Tovariši so vabljeni, da se oglasijo na osrednjem sedežu stranke v Ul. Galatti 24, telefon štev. 61-630 po 14. uri ali da se javijo tov. Periatiju na tel. štev. 57-25-74 vsak dan po 14. uri.

ŠD Breg obvešča, da so rezervacije za silvestrovanje, ki bo v gledališču France Prešeren na razpolago pri blagajni gledališča od 20. do 21. ure — tel. 228-490.

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OPČINE
TABOR
Ob zaprtju razstave
ATILIJA KRALJA
priredi Društvo zamejskih likovnikov danes ob 20.30 predavanje z diapozitivi
UVOD V ZGODOVINO UMETNOSTI
Predava BARBARA GRUDEN

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 22. decembra
DEMETRIJ
Sonce vzide ob 7.43 in zatone ob 16.24 — Dolžina dneva 8.41 — Luna vzide ob 12.04 in zatone ob 23.11.
Jutri, ČETRTEK, 23. decembra
VLASTA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 12,1 stopinje, najnižja 7,7 stopinje, ob 18. uri 9,8 stopinje, zračni tlak 1004 mb narašča, brezvetrje, vlaga 88 odstotna, padlo je 2,4 mm dežja, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Pasquale Timperio, Paolo Meiorin, Francesca Zupini, Alessandro Poretti, Zenichi Ota, Alessia Zarulli, Alessandro Cardile, Isabella Fratò, Manuel Crisanaz.

UMRLI SO: 67-letni Guerrino Zoch, 74-letna Ida Lamatsch de Waffenstein, 81-letni Felice Carrano, 46-letni Giuseppe Ardito, 50-letni Sergio Macorig, 71-letni Margherita Seppi, 66-letna Francesca Kondenar por. Šušmelj, 72-letna Giorgina Pitteri vd. Fabbro, 89-letni Amedeo Bologna.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski drevored 117, Ul. Combi 19, Prosek, Žavlje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Piave 2 in Borzni trg 12.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Piave 2, Borzni trg 12, Prosek in Žavlje.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Občine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732-627, predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68-441.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Vesna prireja na božično vigilijo ob 20.30 v domu A. Sirka v Križu tradicionalno tombolo. Vabljeni vsi.

KD F. Prešeren - «Štefanova prireditev». Nastopajo mladinski pevski zbor pod vodstvom Giorgia Guštinčiča, mešani pevski zbor pod vodstvom Draga Žerjala, tamburaški ansambel in dramski odsek z veseloigro «P'usut je l'pu narljepše je d'ma». Tekst in režija Tatjana Turko. Nedelja, 26. decembra, ob 17.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

KD Slovan - Padriče priredi jutri, 23. t.m., ob 20.30 v prostorih Gozdne zadruge večer diapozitivov z Mariom Magajno (Potovanje po Braziliji). Vabljeni!

Godbeno društvo Prosek priredi v nedeljo, 26. t.m., ob 17. uri v dvorani na Kontovelu tradicionalni «Koncert na Štefanovo», na katerem bo sodeloval tudi ženski pevski zbor s Proseka - Kontovela.

Čestitke

Danes praznuje MILKA GRGIČ (Tagurnjeva) 77. rojstni dan. Še na mnoga zdrava leta ji kličejo vsi domači.

Razstave

V foyerju doma A. Sirka v Križu razstavlja Franko Vecchiet. Razstava je odprta danes med 20. in 22. uro ter v soboto, 25., in v nedeljo, 26.12., med 11. in 13. uro ter med 16. in 18. uro.

V Prosvetnem domu na Opčinah razstavlja še danes, 22. decembra, Atilij Kralj svoje slike o Grčiji. Urnik od 17. do 19. ure

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 81-446

21. 12. 1982

Ameriški dolar	1.382.—
Kanadski dolar	1.110.—
Švicarski frank	680.—
Danska krona	160.—
Norveška krona	194.—
Švedska krona	185.—
Holandski florint	517.—
Francoski frank	201.—
Belgijski frank	25.—
Funt sterling	2.210.—
Irski šterling	1.880.—
Nemška marka	575.—
Avstrijski šiling	81,75
Portugalski escudo	12.—
Pezeta	10.—
Jen	5.—
Avstralski dolar	1.280.—
Drahma	16.—
Debeli dinar	19,75
Srednji dinar	19,50

MENJALNICA
vseh tujih valut

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

GLASBENA MATICA TRST
danes, 22. decembra, ob 20.30 v KULTURNEM DOMU
PEVSKI ZBOR
IVO LOLA RIBAR
IZ BEOGRADA
Dirigent: Milanov Pančić
Prodaja vstopnic na sedežu Glasbene matice — Ul. R. Manna 29 in uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma

IVAN GRBEC ŠKEDENJ
VABI NA
SILVESTROVANJE
Vstop samo z rezervacijo. Za vse podrobnosti telefonirati še danes, 22. t.m., ob urah kosila na tel. št. 81-48-32.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

FIAT 132 - 2000 letnik 1980 odlično ohranjen z dodatno opremo prodam za 33 milijonov. Anton Globokar, Mali vrh (nova hiša) 61293 Šmarje Sap.

FRIZERSKI SALON Neva - Dolina obvešča cenjene stranke, da bo zaradi praznikov salon odprt tudi danes, 22. decembra, in v sredo, 29. decembra.

UGODNO prodam fiat 131 - 1300 - 5 prestav - letnik 1976, prevoženih 35 tisoč kilometrov.

UGODNO prodam fiat 131 - letnik 1975, prevoženih 80 tisoč kilometrov, tel. na št. 040/227284.

KAMION FIAT 616 N/4 v dobrem stanju prodam. Telefonirati na št. 0481/82055 okrog 2. ali 19. ure.

VSE ZA KMETIJSTVO — stroji, žage, oprema za kletarstvo in drugo po izredno ugodnih nakupnih cenah dobite v prodajalnah Kmetijske zaruge, Ul. Foscolo 1, Ul. Flavia 62, Milje - Ul. Tonello 6. Izkoristite to priložnost.

PO UGODNI CENI prodam opremo za gostinski obrat (štedilnik, hladilnik, mize, stolice, pribor, posodo). Tel. 0481/882163.

KUPIM ali vzamem v najem večjo hišo z vrtom v predmestju ali na zapadnem Krasu. Telefon (040) 794672 interna 54.

ZASTOPNIK Bruno Škerk išče sodelavca/ko z lastnim avtomobilom za prodajo porcelanastih izdelkov firme Richard Ginori. Telefonirati na št. 200-150 od 12. do 15. ure.

OSMICO je odprl Boris Bandi, Prebeneg 24. Cenjenim gostom nudi domačo kapljico.

ZLATARNA Nivea Tul nudi po ugodnih cenah zlate in srebrne predmete. Odkupuje tudi vaše zlate predmete. Mačkolje 130, telefon 231887.

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1983

CELOLETNA . . . . . 65.000 lir + kolek 500 lir
POLLETNA . . . . . 49.000 lir + kolek 500 lir
MESEČNA . . . . . 9.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 65.000 + 500 lir velja za tiste, ki jo poravnajo do 30. aprila. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 108.000 + 500 lir.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

Vsi, ki bodo poravnali naročnino do 15. marca 1983 bodo udeleženi pri tradicionalnem žrebanju.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 — Tel. 794672
Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 — Tel. 83382
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: Tekoči račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: Tekoči račun štev. 1192

Zlatarna - Urarna
Laurenti
nudi veliko izbiro vseh vrst ur: ročnih, stenskih in budilk
SERVISNI CENTER
SEIKO
TRST — L.go Santorio 4
Tel.: 723-240

Najlepše darilo
dober parfum
Dobiš ga pri Profumeria NORA
TRST — Ul. Carducci 20 — Tel. 796-916

VPRAŠANJE RABE SLOVENŠČINE NA SEJI SKUPŠČINE KZE

V sprejeti resoluciji pozivajo vlado naj čimprej sprejme zaščitni zakon

V zavrnjeni resoluciji (podprli so jo svetovalci KPI in SSk, vzdržala pa se je PSI) se obsoja nadzorni odbor, ki je črtal iz poslovnika člen o pravici rabe slovenščine

Na seji skupščine Krajevne zdravstvene enote, ki je bila v ponedeljek zvečer, so ponovno razpravljali o rabi slovenskega jezika.

Po skoraj dveurni živahni razpravi, v katero so tudi po večkrat posegli vsi načelniki skupin in tudi oba slovenska svetovalca, Gradimir Gradnik (SSk) in Andrej Jarc (KPI), so glasovali o dveh resolucijah, ki sta izražali dve nasprotujoči si stališči o tem vprašanju. Na koncu so izglasovali recolucijo, ki jo je predstavil petstrankarski večinski odbor, v kateri so povabili osrednje oblasti, naj izglasujejo globalni zaščitni zakon, s katerim bodo urejevali vprašanje slovenske narodnostne skupnosti.

Takšno resolucijo so doslej sprejeli v domala vseh upravnopolitičnih telesih, v goriškem občinskem in pokrajinskem svetu, kjer niso hoteli v prvi osebi prevzeti politične odgovornosti o tem za nas tako važnem vprašanju, ampak so se ga odkrižali tako, da so odgovornost prepustili vladnim oblastem, torej tistim, ki se sedaj in že dolgo let z njim dejansko ukvarjajo.

Kakor je sprejem te resolucije pomembno politično dejanje, je po drugi strani važna tudi obsodba ravnanja nadzornega odbora, ki je z nasprotovanjem komunističnega predstavnika črtal iz poslovnika člen, ki bi slovenskim članom skupščine dal možnost rabe materinega jezika.

To resolucijo je predložila komunistična svetovalska skupina. V njej se komunisti sklicujejo na letošnjo razsodbo ustavnega sodišča, ki Slovence v Italiji priznava kot narodno manjšino in obsojajo nadzorni odbor, ki je črtal iz poslovnika člen o rabi slovenščine, s čimer je kršil suverenost skupščine. Komunisti so se zavzeli za priziv na deželno upravno razsodišče, vendar je skupščina čakala toliko časa na sklic seje, da so zamudili rok. Komunistična resolucija prisoja odgovornost za takšno ravnanje petstrankarski koaliciji in obsoja nadzorni odbor zaradi njegovega ravnanja. V tej resoluciji dajejo pooblastilo komisiji za poslovnik, ki so jo imenovali včeraj, da ponovno vključi črtani člen. Za to resolucijo so glasovali komunistični svetovalci in predstavnik Slovenske skupnosti, socialisti so se vzdržali, krščanski demokrati, socialdemokrati, liberalec in misovci pa so glasovali proti.

Za resolucijo večine so glasovali svetovalci KD, PSI, PRI, PLI, SSk, komunisti so se vzdržali, ker so bili predlagatelji prve zavrnjene resolucije, pač pa so se strinjali z njeno vsebino; misovci so glasovali proti.

V razpravi so sodelovali številni svetovalci. Tako je Andrej Jarc prisodil krivdo večini, ker ni omogočila, da bi priziv na deželno upravno razsodišče vložili v roku. Socialist Maiani je dejal, da je PSI predložil zakonski osnutek (podpisnik je Lepre) v parlamentu za zaščitni zakon in da je zato edina pot poziv na vlado, naj zakon sprejme. Socialdemokrat Esposito je ponovil svoje prepršnje stališče o prizivu, pri tem pa je priznal, da zanj ni več časa.

Gradimir Gradnik (SSk) je dejal, da ni več časa za priziv, ker je zapadel rok. Pa tudi če bi priziv vložili, ga ne bi sprejeli, ker je deželno upravno razsodišče tudi v Trstu, kjer velja osimski sporazum, ovrgel pravico rabe v pokrajinskem svetu. Grajal je nadzorni odbor, ker je črtal člen v poslovniku, ki je dajal pravico rabe slovenščine na sejah skupščine KZE, in sklenil svoje izvajanje z napovedjo svoje podpore večinski resoluciji na vlado.

Razprava je pokazala, da KZE kakor tudi druge ustanove, kjer vlada večina s krščansko demokracijo, niso naklonjene rabi slovenščine in to svoje nasprotovanje pokrivajo s prisojanjem pristojnosti osrednjim oblastem. To je dejstvo, ki ga ni mogoče izbrisati in ki se ga moramo zapomniti. Ob tem pa je važno, da je skupščina KZE dvakrat razpravljala o našem vprašanju in da je ta razprava skupaj trajala skoraj tri ure in pol, torej lep čas razčiščevanj, skratka političnega dela, o katerem upamo, da je zapustilo sled. Nadalje je važno, da prav v sedanjem času senatna komisija, ki razpravlja o našem vprašanju, prejme od ustanove, ki je odgovorna za 142.000 državljanov, poziv, naj pohiti in ga čimprej pravično reši.

Seja skupščine se je pričela ob 18. uri, sklenila pa nekaj pred polnočjo. Pregledali so proračunske postavke, odobrili več komisij in sklepov upravnega odbora.

ZADNJA LETOŠNJA POKRAJINSKA SEJA

Večjo vlogo pokrajinam pri izvajanju zakona št. 828

Dežela je pokrajine izključila iz načrtovanja, kako uporabiti sredstva za razvoj naših krajev

Pokrajinski svet v Gorici se je sinoči zadnjikrat sestal v tem letu. O poteku včerajšnje seje so se dogovorili na seji načelnikov skupin in tako je najprej prišla na vrsto resolucija o izvajanju zakona št. 828, ki predvideva znesek 300 milijard lir za pokrajini Gorica in Trst in za spodnjo Furlanijo, znesek, ki naj bi ga po predlogu sindikalnih organizacij namenili zgolj industrijski dejavnosti. Predsednik Cumpeta je dejal, da so resolucijo sestavili na podlagi poteka razprave o tem vprašanju na seji pokrajinskega sveta v mesecu novembru. Takrat je KPI predlagala, naj se zahteva od dežele več je sodelovanje pokrajine pri izvajanju zgoraj omenjenega zakona. Cumpeta je dejal, da je tudi organizacija UPI (Zveze italijanskih pokrajin) predlagala, naj pokrajine sodelujejo pri programiranju in naj se pri tem poslužujejo tudi gorskih skupnosti krajevnih ustanov. Doslej dežela ni pokazala nobenega posluha za takšno vlogo pokrajin in prav zaradi tega je pokrajinski odbor smatral za umestno, da deželni odbor, ki za izvajanje zakona 828 pripravlja svoj osnutek opozori na to pomanjkljivost. Cumpeta je nato prebral resolucijo, ki je zelo kratka in ki poziva deželni odbor, da v svoj osnutek vključi tudi vlogo pokrajine.

Najprej se je priglasil k besedi Poletto (KPI), ki je dejal, da resolucija spoštuje politično voljo njihove skupine. S tem se hoče, je dejal, načrtovanje osloniti na demokratično osnovo. Krščanski demokrat Longo se je pridružil resoluciji in izjavil, da se v deželnem osnutku res čuti odsotnost krajevnih ustanov.

Socialist Cej pa se je skliceval na večkrat poudarjeno zahtevo po uveljavljanju vloge pokrajine, obsodil je poizkus novega centralizma s strani dežele in dejal, da je pri načrtovanju potrebno dati prednost industriji, obrtništvu in turizmu. Za resolucijo so glasovali vsi prisotni pokrajinski svetovalci.

V nadaljevanju seje se je razvila dolga razprava o izvolitvi petih predstavnikov pokrajine v upravni svet ustanove za ljudske hise IACP, od katerih štirje pripadajo večini, eden pa opoziciji. Poleg pokrajine imajo v tem svetu svoje zastopnike tudi občina, dežela, sindikat itd. Komunisti so zahtevali, da bi zaradi svoje številčnosti v pokrajinskem svetu in zaradi njihovega mesta v stanovanjski politiki imeli dve od petih mest, vendar jim volilni zakon takšne možnosti ni dopustil.

Razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev v Gorici prireja 26. decembra ob 16. uri silvestrovanje v prostorih v Ulici Croce 3. Prijave sprejemajo od 10. do 12. ure na sedežu v Ul. Malta 2 in v gostilni Primožič v Drevoredu 20. septembra.

KD Oton Župančič in Mladinski odsek društva prirejata silvestrovanje v Domu Andreja Budala v Štandrežu. Rezervacije vsak ponedeljek in četrtek od 18. do 20. ure v domu.

Spored silvestrovanja, ki ga bo priredil Mladinski krožek v Kulturnem domu v Gorici je naslednji: ob 21. uri začetek zabave, ob 22. uri silvestrska večerja, ob 24. uri voščila ob šampanjcu, ob 1. uri velika novoletna loterija. Rezervacije sprejemajo v Ul. della Croce . (telefon 84-495) in v Kulturnem domu ob raznih prireditvah.

Mladinski krožek obvešča, da bo odhod na zimovanje v petek, 24. decembra, z vlakom ob 7. uri zjutraj z železniške postaje v Novi Gorici. V primeru, da na Kobli ne bo snega, bo smučanje na Voglu. Za morebitne zamudnike je na razpolago še nekaj mest. Prosimo vse, ki so se prijavili na zimovanje, da najkasneje do četrtka med dopoldanskimi urami poravnajo strošek v uradu MK v Ul. Croce 3

Z DECEMBRSKEGA TRŽIŠČA V LJUDSKEM VRTU

Ponudba tradicionalnih smrečic je letos nenavadno velika

Revno drevesce lahko kupiš za desettisočak, za zadnjo novost tržišča, nemško Glauco purges, pa moraš odšteti do šestkrat toliko

Smo sredi decembra, ljudski vrt na Verdijevem Korzu pa je kar naenkrat ozelenel. Da ne bi kdo mislil, da bomo letos prešli naravnost od jeseni na pomlad, ali pa da smo v našem mestu priča kakemu nadnaravnemu pojavu! Ne, razlaga je enostavnejša: pojavili so se prodajalci božičnih smrečic, ki so letos «zasedli» skoraj polovico parka s tradicionalnimi prazničnimi drevesci.

Prazniki so tik pred nami, kupci pa se vedno v večjem številu sprehajajo po ljudskem vrtu, da bi prav zadnje dni kupili čimbolj svežo smrečico, tako, da se bo ohranila vsaj tja do treh kraljev. Ponudba je letos res obilna, kar je pripomoglo da cene niso preveč poskočile v primerjavi z lanskimi. Kot sta nam povedala prodajalca Enzo Antiga in Luciano Cleva je goriško tržišče zmožno sprejeti kakih 2800 do 3 tisoč drevesc, letos pa jih prodajalci ponujajo gotovo več kot štiri tisoč.

Spričo tako velike ponudbe je mogoče kupiti manjšo smrečico za en sam desettisočak. Res je, da ima v tem primeru drevesce vse prej kot praznični videz in nam z upognjenim debelcem, redkimi ter bolehavimi vejicami daje dokaj mučen vtis, toda kaj hočemo, vsak si ne more dovoliti košatega drevesca, tradicija pa je le tradicija in jo je treba spoštovati. Kdor pa nima problemov z denarnico in lahko odšteje za božično drevesce tudi tri ali štiri desettisočake, lahko izbira ne samo med drevesci iz italijanskih gojišč, ampak tudi med tistimi, ki prihajajo iz Nemčije. Zadnjo novost predstavljajo zares lepe smrečice sort glauca porges in glauca kusteriana, s katerimi se bo kupec pobahal pred prijatelji in sosedi, ki pa ga bodo stale od 25 do 60 tisoč lir.

Vprašujemo se, ali ima smisel potrositi toliko denarja za drevesce, ki se lahko ohrani le nekaj tednov. Gotovo ne. Tega mnenja sta tudi prej omenjena prodajalca, ki svoja nemška drevesca prodajata (za majhno razliko v ceni) tudi v varianti s koreninami: po praznikih lahko drevesce presadimo iz posode na vrt, kjer bo (upajmo) lepo uspevalo do prihodnjih novoletnih praznikov in dalje.

Kako pa gredo smrečice v prodajo? «Kar dobro», pravita prodajalca. «Kupcev je precej, ne samo iz Gorice, ampak iz ostalih krajev v pokrajini in tudi izven nje. Presenetljivo dobro gredo v prodajo nemške smrečice (kljub ceni, op. ur.) in pa drevesca s koreninami, tako da se misliva prihodnje leto usmeriti izključno na slednja».

Dovolj s smrekami, ki jih vržeš proč po nekaj tednih torej, vsak naj si novoletno drevesce goji na domačem vrtu. Letos bomo potrosili nekaj več, toda v prihodnjih letih bomo morda rešili kak smrekov gozd.

Tovarna ICAND na dražbi

V težak gospodarski položaj na Goriškem se je pred časom vrinil tudi stečaj delniške družbe, ki je upravljala tovarno Icand pri Doberdobu. Takrat so delavce, povečini domačine, poslali domov, tovarno zaprli. 13. januarja bo na goriškem sodišču dražba za prodajo nepremičnin in premičnin tovarne. Tovarniško poslopje ter stroje v njem in zemljišče okrog tovarne prodajajo za 1.100.000.000 lir.

Produkcije glasbenih šol v Gorici in v Sovodnjah

Gojenci goriške šole Glasbene matice so imeli v ponedeljek na sedežu v Ulici della Croce glasbeno produkcijo pred prazniki. Dvorana je bila nabito polna drugih gojencev, staršev gojencev in ljubiteljev glasbe.

Nastopili so učenci pripravnice Lara Pipan, Valentina Martinuč, Sanja Ferlan, Ivan Pipan, Peter Cej, Michela de Castro in Majda Bratina, učenca drugega razreda Mitja Rupel in Michela de Castro, tretjega razreda Vojko Pahor, petega razreda Anna Campagna, ter Tanja Hmeljak in Tatjana Cotič, gojenki 1. razreda srednje šole, Katarina Tabaj in Magda Prinčič, učenki višje šole.

Podobna produkcija gojencev Glasbene šole v Sovodnjah bo drevi, ob 20.30, v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Stanku Jericiju nagrade natečaja za zborovske skladbe

ZSKP je poverila nalogo strokovni komisiji, da oceni skladbe, ki so bile poslane na 2. natečaj zborovske glasbe. V komisiji so bili dr. Pavle Merku iz Trsta, dr. Mirko Cuderman iz Ljubljane in prof. Stefan Mauri iz Nove Gorice. Komisija je ugotovila, da 28 skladb od 39 poslanih ne ustreza pogojem pravilnika. Sklenila je, da podeli samo dve nagradi in sicer I. za ženske zbore Stanku Jericiju za skladbo Pomlad in II. nagrado za mešane zbore prav tako Stanku Jericiju za skladbo Roža, rdeča rožica. Nobena skladba za moške zbore ni bila nagrajena. Iz obrazložitve povzemamo naslednjo ugotovitev: «Le redke skladbe so pokazale zanesljivo strokovnost, smisel za oblikovanje glasbenega stavka in zanimivo glasbeno govorico.» Skladba za mešani zbor Pomladni večer, ki jo je uglasbil Stanko Jericijo, je dobila posebno priporočilo komisije.

TRENJA V VEČINSKI KOALICIJI NA SINOČNJI OBČINSKI SEJI

Socialisti in socialdemokrati zahtevajo takojšnje nadaljevanje in zaključek preverjanja v goriški občini, ki se je pričelo v juliju ter si, dokler ne bo to zaključeno, pridržujejo pravico delovati samostojno tudi izven sedanje petstrankarske koalicije. To je dejal na sinočnji seji občinskega sveta v Gorici socialist Brunello, pridružil se mu je Biancone (PSDI), nakar je z njima ostro polemiziral načelnik krščansko - demokratske skupine Leardi. Zdelo se je, da bo zaradi tega seja prekinjena, pa so kljub temu nadaljevali z delom, ker morajo še pred koncem leta odobriti vrsto važnih sklepov.

Novo vodstvo PSI

Na nedeljskem kongresu PSI v Gradišču, ki so ga zaključili v nedeljo pozno zvečer, so soglasno odobrili zaključno resolucijo ter številne resolucije, ki so jih predložili posamezni delegati ali skupine delegatov, med temi tudi eno o nujnosti čimprejšnje odobritve globalnega zaščitnega zakona za Slovence. Izvolili so tudi novo pokrajinsko vodstvo, v katerem sta tudi prof. Vladimir Nanut in arh. Jože Cej. Tajnik bo ponovno Gianfranco Trombetta, podtajnik pa bo postal Sergio Medeot.

Zaključek plesnega tečaja v Sovodnjah

V nedeljo, 19. t.m., se je zaključil v Sovodnjah plesni tečaj, ki ga je vodil strokovnjak Alvis Nemec. Vaje so potekale približno 2 meseca v prostorih Kulturnega doma v Sovodnjah, kjer se je dvakrat tedensko zbiralo okrog 70 plesalcev. Tečaj je bil razdeljen v dva dela; na prvem, začetniškem delu, ki je potekal od 19. do 21. ure, se je približno 45 mladih učilo domače in lažje plese kot so dunajski valček, tango, fox, boogie idr. Nadaljevalnega tečaja pa se je udeležilo 25 plesalcev, ki so tako lahko izpilili znanje lažjih plesov ter se naučili nekaj novih

Za zaključek tečaja so udeleženci pripravili lep zabavni večer, ki se je tudi uspešno iztekel. Poleg prikaza naučenih plesov, kateremu je sledilo veliko število staršev, sorodnikov ter prijateljev tečajnikov, so na zaključnem večeru nastopili še čarovnik, ki je kar očaral publiko magijo, ter mlad fakir, ki je seznanil Sovodenjce z orientalsko skrivnostjo. Na žalost zaključnega večera se niso udeležili plesalci, obiskujejo podobne tečaje na novogoriškem področju, s katerimi pa so Sovodenjci v preteklosti že sodelovali.

ZA NEKAJ LET PREKINJENA CESTA GRADIŠČE-PALMANOVA

V nedeljo smo na kratko poročali, da je prometna policija prepovedala v soboto zvečer prehod vseh vozil po mostu čez Terom pri Versi, zaradi poškodb nastalih na tem mostu. Strokovnjaki so v teh dneh ugotovili, da je treba most porušiti in zgraditi novega, kajti začasna popravila ne bi zalegla. V Romansu in Versi so sicer vsi vedeli, da ni most kdovekaj stabilen, vendar so pristojne oblasti popravila ali gradnjo novega mostu odlagale, ker podjetje ANAS je trdilo, da nima na razpolago denarja, precej milijard lir.

Sedaj pa bodo morali po sili razmer pristopiti k izdelavi načrtov izgradnji mosta, kajti nedopustno bi bilo, da bi bila najkrajša pot med Gradiščem ob Soči (torej tudi Gorico) in Palmanovo, prekinjena. Res pa je tudi, da bo treba počakati precej časa predno bo most lahko sploh odprt, kajti, kot vsi vemo, načrti, finansiranja, dražba, gradnja, bodo zavzeli precej časa, najbrž kar precej let.

Do tedaj pa bo moč priti iz goriške strani v Palmanovo le po avtocesti ali pa iti do Mariana in od tod v to starodavno utrjeno mesto skozi Viscone in Jalmiacco.

John Mayall koncertiral v Gorici

Po jazz-rock koncertu basista Jaca Pastoriusa in po folk koncertu angleške skupine Pentangle (dva člana te, in sicer Bert Jansha in Jonhn Renbourna, smo že poslušali pred leti v Gorici), je bil na vrsti v soboto koncert blues-rock glasbe.

V soboto je pred preko tri tisoč gledalci iz vse dežele, sosedne Slovenije in celo oddaljene Avstrije, nastopil kralj belega bluesa, 49-letni John Mayall. Kljub «starosti» je imel za mlado publiko zelo dober koncert in pokazal veliko zagrizenost, ki je mladi nimajo. Odličen je bil na ročni harmoniki, pomagala pa mu je skupina The Bluesbreackers, ki jo je Mayall ustanovil pred dvajsetimi leti. Zvest mu je ostal le kitarist Mick Taylor, ki pa je med tem igral že osem let z Rolling Stones. Iz te skupine so izšli tudi Eric Clapton, Jack Bruce in John McVie, ki je bil napovedan za sobotni večer, pa ga ni bilo. Namesto njega se je dobro izkazal basist Steve Thompson, na bobnih pa Colin Allen.

Vrstile so se predvsem stare pesmi, novejše namreč nimajo več tistega feelinga, med katerimi velja omeniti Sons of Fame, My Generation, Ramblin' on my mind in Sweet sixteen.

Kdor je bil na koncertu se je lahko po uri in pol poslušanja te glasbe lahko zadovoljno vrnil domov in mu ni bilo žal visoke cene vstopnice. (al)

Protest delavcev

Po tržiških ulicah ter ob vstopih na avtocesto pri Moščenicah in v Redipuglii, so včeraj tržiški delavci delili letake s protestom proti zavlačevanju delodajalcev za obnovitev delovnih pogodb, ki so zapadle že v začetku letošnjega leta

Kino

Gorica

VERDI 21.00 Italijanska gledališka predstava.
CORSO 16.45 — 21.15 «Cenerentola». Walt Disney.
VITTORIA 17.30—22.00 «Nudi, belli e ficchi». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 «Grand Hotel Excelsior».
PRINCIPE 18.00—22.00 «Sesso e volentieri».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.30 «Vrata raja». Ameriški film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Hawk maščevalec». Ameriški film.
DESKLE 19.30 «Prijateljsko prepričevanje». Italijanska komedija.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio, Ul. Romana 147, telefon 40-497.

Sporazum o protivrednostih za razlastitve za hitre ceste

V celoti objavljamo besedilo sporazuma o protivrednostih za razlastitve za hitre ceste v tržaški pokrajini, ki so ga včeraj podpisali predstavniki dežele, Kraške gorske skupnosti in krajevnih uprav. Prav tako v celoti objavljamo tudi osnutek okvirnega sporazuma o razlastitvenem postopku, ki še ni bil podpisan in je torej možno, da bo prišlo do kake spremembe. Vendar ga kljub temu objavljamo, ker je, skupno s sestavo tehničnih delovnih podskupin, sestavni del včeraj podpisanega sporazuma o protivrednostih.

IZJAVA

o uresničitvi avtocestnih povezav na ozemlju tržaške pokrajine, na osnovi čl. 3, drugi odstavek, odloka predsednika republike z dne 6. marca 1978, štev. 100 in 1. člena odloka predsednika republike z dne 6. marca 1978, štev. 101.

Ob koncu vrste sestankov z namenom, da preučijo številne aspekte v zvezi z realizacijo, v tržaški pokrajini, avtocestnih povezav, na osnovi čl. 3 drugi odstavek, odloka predsednika republike z dne 6. marca 1978 štev. 100 in 1. člena odloka predsednika republike z dne 6. marca 1978, štev. 101,

so predstavniki avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine, Kraške gorske skupnosti ter občin Devin - Nabrežina, Repentabor, Dolina, Zgonik in Trst (tudi kot ustanova, ki ima v koncesiji in bo imela v izvedbi odsek ceste), ob upoštevanju tega, kar so iznesli konzorcij razlaščencev «Naša zemlja» ter pokrajinske stanovske organizacije obdelovalcev zemlje,

potrdili skupno voljo, da pride v čim krajšem času do izgradnje teh pomembnih infrastruktur, ker so le-te povsem prioritarne za razvoj gospodarskih dejavnosti in za mednarodno funkcijo Trsta, njegovega pristanišča in prometa, ki se skozi to pristanišče pretaka ter je zato potrebno čimprej preiti k delu in preprečiti vsako nadaljnjo zamudo ali zastanek, predvsem pa zagotoviti čimboljše izkoriščanje znatnega finansiranja, ki ga je država določila v ta namen, tudi glede na inflacijo in torej na naraščanje gradbenih stroškov;

menili so tudi, da izvedba teh avtocestnih povezav odpira, v ozkem pasu teritorija tržaške pokrajine, očitna vprašanja v zvezi z zaščito okolja in z vključevanjem v kraško pokrajino, preko katere bodo te povezave tekle (kar je bilo že primerno poglobljeno v fazi načrtovanja s predlaganjem primernih variant od strani dežele, sporazumno s krajevnimi upravami), ter nujnosti ponovne vzpostavitve ozemeljskega ravnovesja na kraškem področju, tako kar zadeva urbanistični kot tudi socio-ekonomski aspekt, z namenom, da se temu teritoriju zagotovi harmoničen in uravnovešen razvoj v okviru pokrajinske skupnosti;

v ta namen so se torej dogovorili o naslednjih točkah:

1) dežela in zgoraj navedene krajevne uprave se obvezujejo, da bodo čim tesneje sodelovale med seboj in z drugimi javnimi upravami ter zainteresiranimi ustanovami in organizmi z namenom, da olajšajo uresničitev navedenih avtocestnih povezav v okviru tržaške pokrajine v čimkrajšem možnem času, s posebnim poudarkom na:

a) hitro izdajanje zahtevanih povoljnih mnenj za načrte in že izdelane variante ali tiste variante, ki bi bile potrebne za boljšo funkcionalnost del in ki bodo vsekakor izdelane sporazumno z zainteresiranimi krajevnimi ustanovami;

b) čim primernejše oblike olajšav v zvezi z izvajanjem del, zaupanim podjetjem, ki so zmagala na dražbah, vključno z dovoljenji za namestitev in postavitev delovišč;

c) aktivno sodelovanje pri delu delovne skupine in občinskih podskupin, ki bodo morale preverjati izvajanje določil naslednje točke 2);

2) dežela in krajevne uprave se skupno obvezujejo, v zvezi z zaščito interesov posameznih državljanov, da bodo v celoti in zadovoljivo izvajale, na osnovi svojih pristojnosti, okvirni sporazum o razlastitvenem postopku za javne koristi zemljišč, ki so potrebna za gradnjo navedenih avtocestnih povezav, sporazum, ki je priložen in je sestavni del te izjave;

3) tržaška občina se obvezuje, da bo investirala denar, ki ga bo prejela od razlastitve jusarskih zemljišč za gradnjo avtocestnih povezav na svojem ozemlju, v trajne strukture za javno korist, v korist prebivalstev krajevnih okolišev Vzhodni Kras in Zahodni Kras. Enako se obvezujejo druge občine v tržaški pokrajini, kar zadeva njihove pristojnosti;

4) potrjena in podčrtana je potreba po primernih državnih in deželnih posegih z namenom, da se na ozemlju tržaške pokr. zagotovi primeren socio-ekonomski razvoj kraškega teritorija, za dosego boljše zaščite in popolne valorizacije tamkajšnjih prostorskih, etničnih, kulturnih in znanstvenih značilnosti.

V ta namen bo deželna uprava:

a) izvedla primerne posege v korist kmetijskih, živinorejskih in gozdarsko-pastirskih dejavnosti na kraškem ozemlju, na osnovi obstoječe deželne zakonodaje in potreb, ki jih iznesejo operaterji tega sektorja;

b) namenila večletno izredno finansiranje v štiriletju 1982-85 (začenši z delnim prispevkom v višini 1 milijarde lir za leto 1982) Kraški gorski skupnosti iz sredstev, ki jih je država namenila deželi kot ponovno finansiranje investicij in pobud, ki jih predvidevajo izvršilni dekreti zakona štev. 73/77 — ratifikacija osimskega sporazuma — in 10. člen zakona štev. 828/82, da bi Gorska skupnost lahko poskrbela za izvajanje svojih večletnih razvojnih načrtov in zadevnih delnih letnih programov, oziroma izrednih programov, ki jih predvidevajo deželni zakon z dne 4. maja 1973, štev. 29 in nadaljnje spremembe ter dopolnila, s posebnim poudarkom na realizaciji, neposredno ali preko občin, gradenj in posegov z namenom, da se doseže ravnovesje v urbanistični ureditvi, zaščita okolja in socio-ekonomski razvoj teritorija, ki ga zadeva izvedba cestnih povezav.

Z istim namenom bo deželna uprava pri izdelavi enoletnih ali večletnih načrtov za razdelitev sredstev, ki jih predvideva deželna zakonodaja v korist krajevnih uprav, izrecno upoštevala potrebe in zahteve po posegih, ki jih bodo postavile zainteresirane občine;

5) deželna uprava bo poskrbela za organizacijo, v teku leta 1983, sporazumno s krajevnimi upravami in zainteresiranimi organizmi, «konferenco o teritoriju» v tržaški pokrajini z namenom, da se preverijo in prilagodijo predvidevanja deželnega urbanističnega načrta, tudi na osnovi predlogov posameznih občin ter z namenom, da pride do večje koordinacije med občinskimi regulacijskimi načrti, do boljšega izkoriščanja teritorija za splošen gospodarski razvoj in v tem okviru, do aktivne zaščite kraškega okolja v okviru splošnega razvoja celotnega teritorija tržaške pokrajine.

6) v okviru konstruktivnega sodelovanja, ki ga potrjuje ta izjava, so predvidena periodična srečanja med predstavniki deželne uprave in krajevnih uprav s posebnim poudarkom:

— na preverjanje izvajanja okvirnega sporazuma o razlastitvenem postopku na osnovi druge točke te izjave;

— na izvajanje deželnih posegov, predvidenih v zgoraj navedenih točkah a) in b);

— na preučevanje in pozitivno reševanje vseh dodatnih problemov, ki zadevajo izvedbo del za gradnjo avtocestnih povezav, tudi ob sodelovanju z delovno skupino in s podskupinami, ki jih predvideva točka 1 c) te izjave.

7) Glede razlastitev v zvezi s povezavo med državno cesto 14 in državno cesto 202, ki jo je svoj čas realiziral ANAS s financiranjem s strani Sklada za Trst, predstavniki dežele in krajevnih ustanov tržaške pokrajine ob upoštevanju namere ANAS, da v čim krajšem času pride do definiranja in izplačila še neizplačanih odškodnin, zagotavljajo svoje zanimanje pri pristojnih organih z namenom, da se najdejo potrebna finančna kritja.

Izjavo so podpisali:

— za avtonomno deželo Furlanijo Julijsko krajino deželni odbornik za promet in prevoze Dario Rinaldi;

— za Kraško gorsko skupnost predsednik Miloš Budin

— za devinsko-nabrežinsko občino župan Albin Škerk

— za repentabrsko občino župan Pavel Colja

— za dolinsko občino župan Edvin Švab

— za zgoniško občino župan Josip Guštin

— za tržaško občino župan Manlio Cecovini

Osnutek okvirnega sporazuma o razlastitvenem postopku

ZAPISNIK

okvirnega sporazuma o razlastitvenem postopku za javno korist v zvezi z gradnjo avtocestnih povezav na osnovi čl. 3 odloka predsednika republike z dne 6. marca 1978, štev. 100 in 1. člena odloka predsednika republike z dne 6. marca 1978 štev. 101.

Prisotni so naslednji predstavniki zainteresiranih ustanov in organizacij:

— za deželo Furlanijo - Julijsko krajino
— za ANAS
— za tržaško občino
— za Kraško gorsko skupnost
— za devinsko - nabrežinsko, repentabrsko, dolinsko in zgoniško občino
— za podjetja, ki imajo dela v zakupu
— za konzorcij razlaščencev «Naša zemlja»
— za stanovske organizacije obdelovalcev zemlje tržaške pokrajine

Z dvojnim namenom, da se zaščitijo, ob spoštovanju veljavne zakonodaje, zakoniti interesi lastnikov zemljišč, s posebnim poudarkom na produktivna kmetijska zemljišča, in da se obenem zagotovijo pogoji za čim hitrejšo uresničitev struktur, ki so priznane kot prioritarne za socio-ekonomski razvoj tržaške pokrajine, tudi z namenom, da se zagotovi boljše izkoriščanje znatnih finančnih sredstev, ki jih je v ta namen določila država, glede na inflacijo in z njim povezanim naraščanjem gradbenih stroškov, prihaja do podpisa tega okvirnega sporazuma o razlastitvenem postopku v zvezi s spodaj navedenimi deli:

A) Avtocestna povezava brez cestnine med avtocesto Benetke — Trst in mejnimi prehodi v tržaški pokrajini, v pristojnosti ANAS:
1. odsek: Sesljan - Prosek
2. odsek: Prosek - Občine sever
3. odsek: Občine sever - Fernetiči (odsek ima v zakupu dežela)
4. odsek: Občine sever - Padriče

B) Avtocestna povezava med 7. pomolom tržaškega pristanišča in državno cesto 202, ki jo je dežela dala v zakup tržaški občini:
1. odsek: 7. pomol - Valmaura
2. odsek: Valmaura - Lakorišče - Tovarna velikih motorjev
3. odsek 1. del: Tovarna velikih motorjev - Viadukt stev. 7
3. odsek - 2. del: Viadukt št. 7 - državna cesta 202

Podpisani v skupnem interesu določajo z natančnostjo roke, način in postopek razlaščanja ter se obvezujejo, da bodo to izvajali, ob spoštovanju veljavne zakonodaje in na čim hitrejši način, na osnovi naslednje sheme:

1) Po predhodnem postopku (odlok o začasni zasedbi, ugotovitev stanja, zapisnik o prevzemu posesti, postopek za objavo aktov v zvezi z razlastitvijo) bo gradbeno podjetje, oziroma ANAS sezhanil lastnike zemljišč, ki jih bodo razlastili z vsoto provizorične odškodnine, izračunane na osnovi veljavne zakonodaje glede na poprečno kmetijsko vrednost posameznih zemljišč. Ta vsota je začasna, tako glede na dejstvo, da ob začetku del še ni mogoče ugotoviti natančne površine zemljišča, ki ga bodo zasedli, kot tudi glede na dodatno odškodnino, ki jo bo treba izplačati na osnovi novega normativa, ki ga bo treba šele sprejeti, kot predvidevajo zakon z dne 29. julija 1980, štev 385, in določila, s katerimi so veljavnost tega zakona podaljšali.

2) Lastniki razlaščenih zemljišč, ki bodo v teku 30 dni po prejemanjem sporočilu pismeno sprejeli ponujeno odškodnino na osnovi provizoričnega izračuna in ki bodo pripravili primerno dokumentacijo, bodo po skupinah pozvani, naj podpišejo zapisnik o začasnem sporazumu. Lastniki bodo morali z dokumenti dokazati, da so nosilci pravice do zemljišča, ki ga bodo razlastili in da z njim prosto razpolagajo. Upravičenci, ki ureja to vpis lastniške pravice bodo lahko vsekakor sprejeli ponujeno odškodnino, vendar bo le-ta lahko izplačala šele po predložitvi dokumentov, ki bodo potrjevali lastništvo.

3) Jasno je, da bo, v primeru ko gre za zemljišča, ki jih lastnik — neposredni obdelovalec tudi obdeluje, ob sporazumu odškodnina trikratna, pri čemer seveda razlaščenec nima pravice do 50-odstotnega poviška. Zainteresirani bodo morali z izjavo, ki jo predvideva zakon, dokazati, da so neposredni obdelovalci.

4) Za območja, kjer je dal dela v zakup ANAS, bo prišlo do podpisa začasnega sporazuma ob prisotnosti funkcionarja ANAS, pooblaščenega na osnovi zakona z dne 10. decembra 1981 štev. 741, da zastopa upravo za dogovorjeno določanje razlastitvene odškodnine; za področja, na katerih ima dela v zakupu tržaška občina, bo do podpisa prišlo ob prisotnosti notarja, ki ga bo za vsak odsek izbralo podjetje, ki bo dela izvedlo.

5) Ustanovo, ki izvaja razlastitveni postopek, bodo lastniki ali sami upravičenci seznanili z obstojem drugih upravičencev, to je najemnikov, spolovinarjev ali kolonov.

6) Za plačilo akontacije na odškodnino za razlastitev v višini 80 odstotkov, kot določa zakon z dne 25. marca 1982 štev 94, bodo poskrbela podjetja, ki imajo delo v zakupu že ob podpisu začasnega sporazuma. Samo v primeru izrednih tehničnih težav in za podjetja, ki so prejela dela v zakup od strani ANAS, bo do tega plačila lahko prišlo kasneje, vsekakor pa v teku 30 dni po podpisu začasnega sporazuma.

7) Do plačila najemnikom, spolovinarjem in kolonom bo prišlo istočasno s plačilom lastnikom in na enak način.

8) Če lastniki zemljišč ne podpišejo zapisnika o začasnem sporazumu ali ne morejo dokazati, da res razpolagajo z zemljiščem, bodo podjetja nadaljevala z razlastitvenim postopkom kot predvideva obstoječa zakonodaja.

9) Takoj ko bodo dela za gradnjo posameznih odsekov ceste ali večjih delov teh odsekov dosegla stopnjo, ki bo omogočila natančno ugotovitev zasedenih zemljišč, bodo izdelani zemljiški načrti, na osnovi katerih bo mogoče dokončno izračunati površino in torej skleniti dokončen sporazum.

10) Lastniki zemljišč bodo najmanj deset dni pred podpisom dokončnega sporazuma posredovali vso potrebno dokazno dokumentacijo. Lastnike bodo pozvali za popis dokončnega sporazuma, po skupinah, po postopku, ki ga predvideva točka 4).

11) Do izplačila preostalih 20 odstotkov, po podpisu zapisnika o dokončnem sporazumu, bo prišlo, ko bo pretekel tehnični rok za izvedbo postopkov, ki jih morajo izvesti razlastitelji.

11. 1) V zvezi s tem bo ANAS, kar zadeva njegove pristojnosti, izvedla naslednji postopek:

a) načelnik tržaškega urada za promet bo moral odobriti zapisnik o dokončnem sporazumu na osnovi 2. odstavka 19. člena zakona z dne 10. decembra 1981, štev. 741 in izdati dovoljenje za neposredno plačilo;

b) odobritev, ki jo določa točka a), bo treba objaviti v listu uradnih objav za dobo 30 dni;

c) pristojne oblasti bodo morale izdati potrdilo, da se neposrednemu plačilu ni nihče upri;

d) načelnik tržaškega urada za promet bo moral izdati podjetju, ki ima dela v zakupu in po pooblastilu ANAS opravlja razlastitveni postopek, dovoljenje, da izplača dokončno odškodnino za razlastitev.

11. 2) V zvezi z istim vprašanjem bodo, za dela, ki jih je oddala v zakup tržaška občina, podjetja, ki jih imajo v zakupu izplačala odškodnino istočasno s podpisom zapisnika o dokončnem sporazumu. Samo v primeru izrednih tehničnih težav bo do tega plačila lahko prišlo kasneje, vendar v teku 15 dni po podpisu dokončnega sporazuma.

12) Tržaška občina in dežela, kar zadeva njene pristojnosti, se obvezujeta, da bosta zagotovili zadovoljive bivanjske pogoje razlaščencem hiš v ulicah Del Castelliere in Rio Spinoleto, ki jih zadeva 3. odsek del avtocestne povezave med 7. pomolom in državno cesto 202, še izrecno s tem, da bo občina dala na razpolago primerno gradbeno zemljišče, ki je občinska last na istem področju in da bo omogočila razlaščencem, da bodo na najboljši način izkoristili odškodnino, ki jo bodo prejeli za sedanje nepremičnine s tem, da bodo zgradili nova stanovanja. Iste obveze veljajo z razlastitvami hišic v Škednju, koder bo tekel 1. odsek povezave.

13) V skladu z obstoječimi določili o razlastitvah za splošne koristi in izrecno v zvezi s 23. členom zakona z dne 25. junija 1965 štev. 2359, bodo upoštevali zahteve lastnikov, da odstopijo preostale dele zemljišč (ostanke), ki jih nikakor ni mogoče izkoriščati. Zahtevo po odstopu zemljišč bo mogoče postaviti tako ob podpisu provizoričnega prijateljstva sporazuma, kot tudi ob podpisu dokončnega prijateljskega sporazuma.

14) Ta sporazum je obvezujoč za naslednja gradbena podjetja:
— Place Moulin (1. odsek ANAS: Sesljan - Prosek)

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Sestava tehničnih delovnih podskupin

A) Avtocestna povezava brez cestnine med avtocesto Benetke — Trst in mejnimi prehodi v tržaški pokrajini v pristojnosti ANAS:

— 1. odsek: (Sesljan - Prosek)
Dežela
ANAS
Kraška gorska skupnost
Tržaška občina
Devinsko-nabrežinska občina
Zgoniška občina
Podjetje Place Moulin
Konzorcij «Naša zemlja»
Pokrajinske stanovske organizacije obdelovalcev zemlje

— 2. odsek: (Prosek - Občine sever)
Dežela
ANAS
Kraška gorska skupnost
Tržaška občina
Zgoniška občina
Podjetje ICIR
Konzorcij «Naša zemlja»
Pokrajinske stanovske organizacije obdelovalcev zemlje

— 3. odsek: (Občine sever - Fernetiči), ki ga ima v zakupu dežela
Dežela
ANAS
Kraška gorska skupnost
Tržaška občina
Repentabrska občina
Podjetje, ki bo imelo dela v zakupu
Konzorcij «Naša zemlja»
Pokrajinske stanovske organizacije obdelovalcev zemlje

— 4. odsek: (Občine sever - Padriče)
Dežela
ANAS
Kraška gorska skupnost
Tržaška občina
Podjetje, ki bo imelo dela v zakupu
Konzorcij «Naša zemlja»
Pokrajinske stanovske organizacije obdelovalcev zemlje

B) Avtocestna povezava med 7. pomolom tržaškega pristanišča in državno cesto 202 ki jo je dežela dala v koncesijo tržaški občini:

— 1. odsek: (7. pomol - Valmaura)
Dežela
Tržaška občina
Podjetje Grassetto
Predstavništvo razlaščencev

— 2. odsek: (Valmaura Lakotišče - Tov. velikih motorjev)
Dežela
Tržaška občina
Dolinska občina
Kraška gorska skupnost
Podjetje, ki bo imelo dela v zakupu
Konzorcij «Naša zemlja»

— 3. odsek - 1. del: (Tovarna velikih motorjev - Viadukt št. 7)
Dežela
ANAS
Tržaška občina
Dolinska občina
Kraška gorska skupnost
Podjetje Palmieri
Konzorcij razlaščencev «Naša zemlja»
Pokrajinske stanovske organizacije obdelovalcev zemlje

— 3. odsek - 2. del: (Viadukt št. 7 - državna cesta 202)
Dežela
ANAS
Tržaška občina
Kraška gorska skupnost
Podjetje, ki bo imelo dela v zakupu
Konzorcij «Naša zemlja»
Pokrajinske stanovske organizacije obdelovalcev zemlje

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šola in vzgoja
13.00 Kulturne novosti
13.30 DNEVNIK
14.00 «Storia d'amore e d'amicizia» — 2. epizoda
15.00 Šola in vzgoja
15.40 Sport: Veleslalom za moške
16.05 TV film iz serije «Racconti di terre lontane»
17.00 DNEVNIK — kratke vesti
17.05 Neposredno iz studia
17.10 «Nils Holgersson» —
17.30 Festival lahke glasbe
18.50 Happy magic — vmes TV
19.45 Almanah
20.00 DNEVNIK
20.30 Kojak — TV film
21.25 «Sull'oceano senza fili» —
22.20 DNEVNIK
22.30 Srečanje s kinematografijo
22.35 Športna sreda
23.35 Šola in vzgoja
00.20 DNEVNIK —

Drugi kanal

12.30 Opoldanski spored
13.00 DNEVNIK ob 13. uri
13.30 Šola in vzgoja
14.00 - 16.00 Tandem
14.20 Risanka
14.50 Čudno je! — oddaja o zanimivostih
15.30 Risanka
15.45 V studju
16.00 Šola in vzgoja
16.30 «Planet» — programi z vsega sveta
17.30 DNEVNIK — kratke vesti
17.35 Iz parlamenta
17.40 Izvor človeštva — 3. del
18.40 DNEVNIK — Šport
18.50 TV film iz serije «Le strade di San Francisco»
19.45 DNEVNIK
20.30 «Il mistero di Oberwald»
22.35 DNEVNIK
22.45 Berlin Alexanderplatz
23.50 DNEVNIK

Tretji kanal

17.00 Božične navade raznih italijanskih dežel.
18.00 Rock koncert
18.30 «L'orecchiocchio» — glasbena oddaja
19.00 DNEVNIK 3
19.35 Kraji, šege in navade
20.05 Šola in vzgoja
20.40 «La collina degli stivali»
22.10 Tedenska rubrika dnevnika 3

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

11.50 Propagandna oddaja
11.55 Madonna di Campiglio: Veleslalom za moške
16.50 Poročila
16.55 Ciciban, dober dan: Halo tu reševalci
17.05 Samo Katka
17.40 Veleslalom za moške — posnetek iz Madonne di Campiglio
18.25 Notranjski obzornik
18.40 Govorica telesa — oddaja o plesu
19.00 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 Koncert ob dnevu JLA
20.45 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
20.50 Nesrečni klobuk — film

Koper

13.30 in 16.30 Odprta meja

V današnji oddaji «Odprta meja» bodo med drugim na sporedu tudi naslednje vesti:
ČEDAD — «Senjam beneške pesmi»
TRST — Pesem v prijateljstvu

17.00 Z nami pred kamero
17.05 TVD novice
17.10 TV šola
18.00 Film
20.15 Visok pritisk
21.15 TVD danes
21.30 Smučanje: Madonna di Campiglio: Veleslalom za moške

Zagreb

9.00 Za otroke zdomcev
10.05 TV v šoli
16.40 Videostrani
16.50 Poročila
16.50 Poročila
16.55 Veleslalom za ženske — posnetek iz Madonne di Campiglio
17.45 Radost Evrope
18.15 TV koledar
18.25 Kronika občine Bjelovar
18.45 Aktualnosti: ZKJ v armadi
19.30 TV dnevnik
20.00 Koncert ob dnevu JLA
20.55 V Titovi deželi — koncert resne glasbe

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila: 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah: Sprehodi po tržaških predmestjih. Pripravlja Lida Turk; 8.45 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 14.00 Poldnevniški razgledi: Beležka; 12.00 Pod Matajurjan; 12.40 Dekliški zbor «Danica» z Vrha (vodi Magda Devetak); 13.20 Nacionalno vprašanje v zadnjih desetletjih cesarsko-kraljevega Trsta; 14.10 Roman v nadaljevanjih: M. Rožanc: «Metulji»; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Dijaška tribuna; 16.00 Almanah: Tri slovenske sestre; 130 let Družbe sv. Mohorja; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.10 Mi in glasba: Mladi izvajalci: pianist Hilarij Lavrenčič; 18.00 Na goriškem valu; 18.30 Priljubljeni motivi.

KOPER

(Slovenski program)

6.00, 6.30, 7.15, 13.00, 14.00 Poročila; 16.00 Primorski dnevnik; 6.15 Obvestila in EP; 6.37 Objave; 6.45 Cestne razmere; 7.00 Nasvet Radia Koper; 7.05 Filmski spored; 7.25 Dnevni radijski in TV spored; 7.28 Zaključek; 7.30 Val 202; 13.15 Kinospored; 13.30 Zanimivosti 13.45 Nasvet Radia Koper; 14.10 - 15.00 Predstavitev oddaj, glasbene želje poslušalcev po telefonu, glasba; 14.30 Z našimi glasbenimi umetniki; 14.50 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.15 Aktualna tema; 16.30 Objave in glasba; 16.35 Glasbeni kiosk; 16.55 Zaključek s pregledom novic.

KOPER

(Italijanski program)

6.30, 7.30, 9.30, 10.30 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30 in 18.30 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranji program; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Teksti in glasba, 10.10 Otroški kotiček; 10.32 Glasbeni kotiček; 11.00 Kim; 11.32 Pesem tedna; 11.35 Rock glasba; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Iz Rima z zanimanjem in simpatijo; 14.33 Glasbena oddaja; 15.00 Kje naj se ustavimo; 15.10 Brez besede; 15.32 Crash; 16.00 Znane in neznane besede; 16.07 Zig-zag; 16.15 Orkester «E. Galletti»; 16.45 Glasovi in zvoki; 16.55 Pismo iz...; 17.00 Poje Marylin Horne; 17.32 Muratti music; 18.10 Zborovsko petje; 18.45 Slišimo se zopet jutri.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 6.10 in 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.25 Iz naših sporedov; 7.30 Z radiom na poti; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvaško; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate...?; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00 ure; 13.20 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.55 Minute za EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Obvestila in zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času, 18.15 Naš gost; 19.30 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih Koncert orkestra Akademije za glasbo; 18.55 Minute za EP; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom B. Kovačiča; 20.00 Naj narodi pojo; 20.30 Iz partitur za pihalne instrumente; 21.05 G. Verdi: Odlomki iz opere «Luisa Miller»; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Jazz pred polnoči Don Ellis

LJUBOMIR ČERNE 4.

BEG IZ ZAPORA SS NA TRGU OBERDAN

Zaslišavanje je postajalo vse bolj vroče. Postali so nervozni, ker sem vztrajno zahteval soočenje in zanikal vse obdolžitve. Brce in klofute so me dobro zdelale, toda moral sem vzdržati. Kakih dvajset minut pozneje se je ponovno začelo. To pot so zahtevali priznanje dogodkov, ki so se dogajali na domu v Tomaju, v razdobju štirih dni v mesecu januarju 1944. V Tomaj so prispele iz Trsta tri mlade ženske, ki so dokazovale, da so jih poslali tržaški aktivisti, da bi učile v slovenskih šolah na Krasu. Tovariši, ki so takrat imeli v rokah prosvetno delo, so jih namestili v Pliskovici in v Koprivi. Tistih nekaj dni predno so bile nameščene, so presedele za štedilnikom pri moji tašči in opazovale vse, kar se je v tistih dneh dogajalo v tej hiši. Kljub temu, da so bile pod opazovanjem, so vse tri «učiteljice» po nekaj tednih istočasno pobegnile od koder so bile poslane zaradi vohunjenja. Eno teh «učiteljic» sem takoj po vojni srečal na ulici v Ljubljani, pa je vse tajila.

Tudi v drugem delu zaslišavanja so padale klofute in brce. Pripravili so tudi dve stolici in mi ukazali, naj si slečem hlače in z žilovko je padalo po zadnjici, po spolovilu, po nogah, vmes pa so zahtevali priznanje. Dva esesovca sta izmenično spraševala in tepla, tretji je vedno molčal in opazoval dogajanje. Verjetno je bil zadolžen, da bi zapisal, če bi kaj priznal. Stolici so potegnili v bližino mene in v rokah je esesovec držal debelo palico in dolg pas. Ukazali so mi vtakniti roke med noge in pričela sta ovijati pas okrog rok. V sosednji sobi je pozvonil telefon, eden od njih je stopil do telefona in ko je prišel nazaj, so se vsi trije pogovarjali po nemško, nakar so prenehali zasliševati. Odvezali, so me in mi zažugali, da se bo zaslišavanje nadaljevalo in da naj vendar spregovorim, predno se bodo poslužili še drugih sredstev, ki vsakomur odprejo usta. Ukazali so mi naj si oblečem hlače. Kazalo je, da se jim nekam mudi, ker so na hitro vse pospravili, se oblekli, poklicali vojaka Nemca in mu ukazali, naj me odpelje. Eden od zasliševalcev me je še enkrat opozoril, da bo še huje pri prihodnjem zaslišavanju, če ne bom govoril oziroma povedal vse, kar vem o OF. Z roko mi je pokazal, da moram z vojakom.

Mislil sem, da me pelje nazaj v Coroneo, pa ni bilo tako. Peljal me je v kletne prostore. Znašel sem se v prostoru s številnimi vrati z malimi okenci. Zavedel sem se, da o to celice, da je to esesovski zapor. Spreletavalo me je ob misli, kaj me vse čaka tu notri. Vojak me je zaprl v tesno celico, v kateri je bila razpeta vojaška postelja. Ta je bila edini predmet v celici. Celica ni imela nikake razsvetljave, medla svetloba je prihajala le skozi okence v vratih s hodnika, kjer so bile prižgane tri žarnice za ves hodnik. Moja celica je bila nekaj metrov desno od vhodnih vrat ob zidu, ki je ločeval eno tretjino celotne kleti palače. Esesovec je odšel, potem ko je zaklenil mojo celico in pregledal še nekaj celic, v katerih so bili drugi zaporniki.

Tišino, ki je za tem nastala, je pretrgalo utrujeno kašlanje v eni izmed celic, za tem pa iz drugega konca kihanje. Oboje se je v presledkih ponavljalo iz raznih smeri. Tako sem spoznal, da so v celicah tudi drugi zaporniki. Nihče od zapornikov me ni spraševal, kdo sem in od kod sem. Razpel sem «brando» in se zleknil nanjo. Ležal sem na trebuhu. Od udarcev me je vse bolelo in nisem mogel drugače ležati. Bolečine in hlad mi niso pustili spati. Kako prav bi prišla vsaj ena odeja. Spomnil sem se na svojo suknjo, ki je ostala v Coroneu. Vsaka cunja bi prišla prav, da bi malo grela. Ponoči je esesovec dvakrat prišel na ogled, obšel hodnik gor in dol, pogledal skozi okence v celico in nato odšel iz bunkerja. Kihanje in kašlanje ni ponehalo vso noč.

Sreda, 4. april 1944. Ne bi mogel določiti točne ure, ko sta v bunker prišla zjutraj dva esesovca, odprla celico in ne porinila na hodnik. Stati sem moral poleg Nemca, medtem ko je drugi pregledoval celico. Po pregledu sta me ponovno zaklenila. Tako so pregledali vse celice. V moji celici se je Švab zadržal več časa kot v drugih. Menda si je ogledoval leseno oporo, ki je bila na zidu. Verjetno so jo pustili zidarji, ko so delali celice in jo pozabili odstraniti predno so jih začeli uporabljati. Odleglo mi je, ko sta Nemca odšla. Prej sem mislil, da me bosta odpeljala na zaslišanje.

Čez poldrugo uro, morda dve, so se glavna vhodna vrata v zapor ponovno odprla. Vstopila sta dva esesovca in šla sta mimo moje celice. Zaslišalo se je odklepanje. Glasno in ukazovalno sta govorila. Nekaj trenutkov za tem sta mimo moje celice peljala človeka, oblečenega v hlače in srajco in ga odpeljala iz bunkerja.

Celica nasproti moje je bila tudi zasedena. Zapornik, ki je bil v njej, je z menoj vzpostavil stik. Z nizkim glasom me je vprašal od kod sem, «da dove viene?». «Dal Coroneo» sem mu šepnil. Ste Tržačan, me je vprašal, «E' triestino?» Ne, Kraševec sem, sem mu odgovoril po italijansko. On: «Sloveno?» «Sí, Sloveno», Slovenec sem. Povedale, da je iz Milj in da sta zaprta v Coroneu tudi njegova mati in oče. Prekinila sva, ker se je ob vhodnih vratih zaslišalo odklepanje. Nemca sta pripeljala nazaj zapornika, ki sta ga kako uro prej peljala na zaslišanje. Ko sta ga peljala mimo moje celice, sem opazil, da nima srajce na sebi. Nosil jo je v roki in opazil sem, da ima potemnel in krvav hrbet. Razumel sem, da je bil na zaslišanju in da so ga tepli do krvi. Rane so ga morale zato tako boleti da mu je bila še srajca preveč, ker mu je pritiskala na rane. Ob tem sem globoko vzdihnil in premišljeval, kaj bo.

Esesovca sta odpeljala še enega zapornika na zaslišanje. Ko je stopal mimo moje celice, sem opazil, da je to mlad človek, lepo razvite postave. Prek ramen je imel ogrnjeno jopo. Imel je nakodrane, svetle lase.

Ko so se za njimi zaprla vhodna vrata, me je zaporник iz Milj vprašal, če sem videl, kako krvav hrbet je imel oni, ki so ga prvega peljali na zaslišanje in dodal, da je ta tudi Slovenec, da se piše Turk, da je doma nekje od Postojne ter da ima zaprte še brata, sestro in očeta. Povedal mi je še, da ga vsak dan zaslišujejo. «Videl, videl», sem mu odgovoril. Vprašal sem ga, koliko časa je že tu notri. «Danes je peti dan, prej pa sem bil deset dni v Coroneu.» Nadaljeval je: «Tu so me že dvakrat zaslišali in tepli. Nego tutto, conviene negare tutto — tajim vse, boljše je vse tajiti.»

SMUČANJE

NA VČERAJŠNJEM SLALOMU ZA SP

NADALJUJE SE ŠVEDSKI MONOLOG

Prvi je bil Strand pred Stenmarkom - Bojan Križaj na dobrem četrtem mestu - Danes na sporedu super veleslalom

MADONNA DI CAMPIGLIO — «To je moj najlepši poraz,» je dejal takoj po zaključku včerajšnjega slaloma za svetovni pokal glavni favorit tekme Ingemar Stenmark. Sloviti «Ingo» je namreč moral priznati premoč svojega sovaščana Stiga Stranda, ki je ponovil uspeh iz Bormia, ko pa je šlo še za «neuradno» tekmovanje. Tako se tudi v svetovnem pokalu nadaljuje dvoboj vasi Tarnaby, že po prvem slalomu smo rekli, da gre za nekakšno «vaško prvenstvo». In če bo šlo tako naprej, bo res tako.

Ob tem, da sta bila Sveda na prvih dveh mestih, pa smo tudi mi pričakovali nekaj več. Nekaj več od Bojana Križaja, ki je bil po prvi vožnji na odličnem drugem mestu s samo 14 stotinkami zaostanka za Stenmarkom. To je bila priložnost, da pride Križaj do nove zmage. Vendar pa tržiški smučar

Paolo De Chiesa

svoje priložnosti ni izkoristil. Na koncu je pristal še vedno na odličnem četrtem mestu, saj ga je prehitel s sijajno drugo vožnjo Phil Mahre, ki je vozil na vse ali nič. Sam Križaj s svojim drugim nastopom ni bil najbolj zadovoljen, čeprav ni prikril, da je letošnjo sezono začel v najboljšem slogu. Če bi tekmoval uvodoma tudi lani tako, bi se najbrž uvrstil med prve tri v svetovnem pokalu... Kaj je torej Križaj povedal? Dejal je, da je bil po prvi vožnji v boju za prvo mesto in je tudi imel vse možnosti za to. V drugi vožnji pa ga je vrgla s tira zelo «ravna» proga. Bojan je namreč pričakoval bolj «ovinkasto» traso, zato je šel v boj z velikim rešpektom, kar pa ga je drago stalo. Ko se je zavedel, da proga ni tako nevarna, pa je bilo prepozno. Zaradi istega vzroka si je tudi Stenmark, po Križajevem mnenju, zapravil prvo mesto.

Svojo možnost pa je do potankosti izkoristil Stig Strand, ki je bil po prvi vožnji na četrtem mestu in zabeležil svojo prvo zmago v tekmah za svetovni pokal. Odlično končno peto mesto je osvojil De Chiesa.

Na skupni lestvici še vedno vodi Müller, Križaj pa je zaenkrat skupaj s Philom Mahrom na trinajstem mestu in ima vse možnosti, da se s takimi nastopi vmeša v boj za eno izmed odličij v svetovnem pokalu. Že danes bo imel Tržičan možnost znatno popraviti svojo uvrstitev, saj je na sporedu superveleslalom, ki bo veljal za kombinacijo. Križaj je celo med kandidati za osvojitev prvega mesta na tej posebni lestvici.

Včerajšnji vrstni red

1.	Strand (Sve.)	1'38"99
2.	Stenmark (Sve.)	1'39"23
3.	Ph. Mahre (ZDA)	1'39"26
4.	Križaj (Jug.)	1'39"37
5.	De Chiesa (It.)	1'39"44
6.	Oralinsky (Av.)	1'39"64
7.	Gruber (Av.)	1'40"52
8.	S. Mahre (ZDA)	1'40"59
10.	Edalini (It.)	1'40"84

Lestvica za SP

1. Müller (Švi.) 80 točk, 2. Weirather (Av.) 66, 3. Klammer (Av.) in Heinzer (Švi.) 60, 5. Cathomen (Švi.) 52, 6. Stenmark in Strand (oba Sve.) 45.

AVTOMOBILIZEM

Fangio doma

BUENOS AIRES — Bivši večkratni svetovni prvak formule 1 Manuel Fangio, je včeraj zapustil bolnico, kjer so ga 8. t.m. operirali zaradi bolezni na ožilju.

V PRIREDBI ŠPORTNEGA ODSEKA KD DANICA

Na Vrhu mladinski nogometni turnir

Turnir se prične v petek in bo posvečen spominu prerano umrlega domačina Flavija Grilla

Športni odsek kulturnega društva Danica z Vrha bo konec tedna pripravil 2. mladinski nogometni turnir, posvečen prerano preminulemu Flaviju Grillu. Na manifestaciji, ki bo trajala tri dni, bo sodelovalo 8 mladinskih ekip, 7 iz zamejstva in ena iz Slovenije. Srečanja bodo v športnem središču na Vrhu, v istem kraju, kjer je bila že prva izvedba turnirja, ki je nadvse uspela in na kateri so zmagali Renčani.

Pobuda, ki jo prirejajo na Vrhu, sicer spada v bogato in pohvale vredno delovanje športnega odseka KD Danica, ki se je v zadnjem času večkrat pojavil v javnosti s takimi in podobnimi manifestacijami.

Poglejmo sedaj, kako bo potekal turnir. Kvalifikacijske tekme bodo v petek, 24. decembra, z naslednjim vrstnim redom:

10.30: Vrh - Sv. Martin (A)
11.30: Rupa-Peč - Jamlje (B);
13,00: Doberdob - Dol (C);
14.15: Renče - Sovodnje (Č).

POLFINALE (27. 12.)

12.30: zmagovalec A proti B;
13.45: zmagovalec C proti Č

FINALE (30. 12.)

12.30: finale za 3. mesto;
13.45: finale za 1. mesto.

Prisrčno srečanje med Bregom in Partizanom

V soboto sta se v Dolini v prijateljskem odbojkarskem srečanju pomerili moški in ženski rekreacijski ekipi domačega Brega in koprskega Partizana. Gostje so obakrat zmagali s 3:1 vendar pa je treba povedati, da so domačini nastopili precej oslabljeni, zlasti pri ženskah.

Sicer pa rezultat ni toliko pomemben, kar sta tudi poudarila predstavnika Brega in Partizana po končanem tekmovanju. Mnogo bolj pomembno je, da se športniki obeh strani meje med seboj spoznavajo in da stiki postanejo tradicionalni. Ekipe so si izmenjale tudi spominske značke

Naše košarkarske ekipe v raznih prvenstvih

DEŽELNI MLADINCI

Inter Milje — Bor 115:74 (49:38)

BOR: De Carli 8 (4:8), Volk 2, Poljšak 10, Tavčar 2 (2:2), Jankovič, Dovčič 1 (1:2), Maver 26 (4:8), Stricca 4 (2:3), Furlan 17 (5:9), M. Kovačič 4.

Borovi mladinci so v Miljah doživeli pravo katastrofo, čeprav po prvem polčasu razlika med ekipama ni bila tako očitna, kar je bilo razvidno tudi iz rezultata, saj je naša peterka zaostajala le za enajst točk.

V drugem polčasu pa so Miljčani začeli izredno odločno, poganjali so se za vsako žogo in jih kar petnajst prestregli. Borovci se proti taki igri nikakor niso znašli, povsem so se zmedli, tako da se je razlika stalno večala. Edinole Henrik Maver, David Poljšak in Peter Furlan so se še kar enakovredno upirali razigranim gostom, kar pa seveda ni zadoščalo.

IZIDI: Inter Milje - Bor 115:74; Alabarda - Polet 113:37; Ferroviario - Saba 120:58; Inter 1904 - Scoglietto 113:63.

LESTVICA: Inter 1904 8 točk; Ferroviario 6; Stella Azzurra, Inter Milje 4; Bor, Saba, Scoglietto, Alabarda 2; Polet 0.

NASLEDNJE KOLO: Scoglietto - Ferroviario; Saba - Inter Milje; Polet - Inter 1904 (9. 1. 1983 ob 11. uri); Bor - Stella Azzurra (9. 1. ob 11.30).

KADETI

Kontovel — Bor B 97:73 (44:34)

KONTOVEL: Pertot, Grilanc 13, Terčič, Caharija 16, Danielli, Škabar 14, Košuta, Starc 45 Compare, Emili 8.

BOR B: De Carli 13, Krapež, Parisi 16, Comari 12, Bradassi 15, Tavčar 15, Šik, Vecchiet, Pauli 2, Žerjal.

V slovenskem derbiju so tokrat zasluženo zmagali Lisjakovi varovanci. Kontovelci so končno zaigrali v popolni postavi, poleg tega pa je druga Borova postava popolnoma razočarala.

«Beli» so bili tokrat požrtvovalni v obrambi, predvsem s hitrimi protinapadi pa so popolnoma nadigrali zmedene goste, katerim je poleg drugega tokrat odpovedal tudi met iz srednje razdalje. Le v začetku prvega polčasa smo bili priča enakovredni igri, nato pa so v 15. min. Kontovelci dosegli delni izid kar z 18:4 (40:26).

Drugi polčas je potekal v znatni premoči Kontovelcev, saj so v 14. minuti vodili kar za 34 točk, nakar so nasprotniki le nekoliko ublažili poraz. Pri Kontovelu vsi zaslužijo pohvalo, medtem ko je pri Boru zadovoljil le Comari.

IZIDI: Libertas - Sokol 73:41; Stella Azzurra - Ferroviario A 59:85; Bor B - Kontovel 73:97; Bor A - Ferroviario B 76:73; Scoglietto - Inter Milje 58:60.

LESTVICA: Libertas 10 točk; Ferroviario A 8; Sokol, Inter Milje 6; Barcolana, Bor A 4; Scoglietto, Bor B, Stella Azzurra, Kontovel 2; Ferroviario B 0.

NASLEDNJE KOLO: Bor A - Libertas (v soboto, 8. 1. 1983, ob 15.30); Sokol - Scoglietto (8. 1. ob 15.30); Ferroviario B - Barcolana; Bor B - Ferroviario A (9. 1. ob 9.30); Stella Azzurra - Inter Milje.

Libertas — Sokol 73:41 (35:26)

SOKOL: Pertot, Stanissa, Ušaj, Martinis, Gruden, Busan 14, Devetak 6, Sedmak 12, Pahor 5, N. Pertot 2.

V prvem polčasu se je Sokol sicer enakovredno boril, v nadaljevanju pa je popolnoma popustil, saj je prvi koš dosegel v 9. minuti in jasno je bilo, da je upanja konec. Pri Nabrežincih se je že v prvih minutah poškodoval Ušaj, ki je moral zapustiti igrišče. Nekaj več od ostalih sta tokrat pokazala le borbena Sedmak in Busan. (Andrej B.)

Bor A — Ferroviario B 76:73 (36:37)

BOR A: Pregarc 22 (4:6), Premul 16, Smotlak 4, Pupulin, Žerjal 10 (2:6), Pisani, Jogan, Volk 11 (1:3), Kovačič 9 (1:3), Korošec 4.

Borovi kadeti so v soboto premagali mlado ekipo Ferroviaria B s tremi točkami razlike. Naj omenimo, da so bili «plavi» skozi vso tekmo slabši nasprotnik in da so si zmago priborili v zadnjih minutah, ko so «s pressingom» presenetili goste. Slaba igra v obrambi in veliko izgubljenih žog (tokrat so jih zapravili kar 36), je prispevalo k neučinkovitosti Borove peterke, ki igra še vedno znatno pod svojimi sposobnostmi. (Vato)

DEČKI

Bor — Saba 70:73 (34:35)

BOR: Žetko 8 (2:3), Civardi 3 (1:3), Kovačič 8 (1:3), Barini 2, Pertot 2, Lippolis 24 (4:24), Mosetti 4, Uršič, Rudolf, Carbonara 18 (4:6)

SODNIK: Sacler

PM: Bor 12:39, Saba 9:22

V drugi prvenstveni tekmi so Borovci doživeli nov pekoč poraz. Kljub temu lahko rečemo, da so nasploh razmeroma dobro in borbeno igrali in tudi zamudili lepo priložnost, da poskrbijo za veliko presenečenje.

Razlogi za poraz so trije: najprej zmedena igra tako v napadu kot v obrambi v zadnji četrtini, ko so si zapravili prednost sedmih točk; nedopustno število zgrešenih prostih metov (Lippolis 4:24); sodnikove odločitve. V prvih dveh četrtinah je namreč sodnik razmeroma dobro opravil svojo nalogo, medtem ko je od drugega polčasa dalje stalno piskal proti domači peterki. Tako je v zadnjih razburljivih minutah Saba hladnokrvno (s pomočjo sodnika) tudi zmagala. (M. R.)

IZIDI: Ricreatori Don Bosco 73:78; Kontovel B - Servolana 18:155; Bor - Saba 70:73; Grandi motori - SGT 75:62.

LESTVICA: Servolana 6 točk; Grandi motori, Don Bosco Saba 4; Ginnastica in Kontovel A 2; Kontovel B, Bor in Ricreatori 0.

NASLEDNJE KOLO: Grandi motori - Kontovel B (8. 1. ob 17 uri); Don Bosco - Bor (8. 1. ob 17.30); Ricreatori - Saba; Servolana - Kontovel (9. 1. ob 9.30).

TURNIR ZINI & ROSENWASSER

IZIDI: Don Bosco SGT 51:43; Ricreatori B - Alabarda 76:9; Alabarda - Saba 17:65; Servolana A - Camb 52:38; Inter Milje - Stella Azzurra 44:37; Don Bosco B - Stella Azzurra 91:13; Inter 1904 - Libertas 52:37; Ricreatori C - Libertas B 34:23; Servolana B - Servolana C 53:54; Ricreatori A - Sokol 71:21; Ricreatori A - Kraški zidar 35:55; Bor - Kraški zidar 9:95; Ricreatori B - SGT 44:64.

NASLEDNJE KOLO: Grandi Motori - Kraški zidar (8. 1. ob 15.45); Bor - Sokol (8. 1. ob 18.30); Ricreatori A - Ferroviario B.

Ženska šesterka Bora Intereurope

KOŠARKA

ITALIJANSKO DRŽAVNO PRVENSTVO

NEMOGOČA NALOGA ZA TRŽAČANE

Bic bo igral v Pesaru proti Skansijevemu Scavoliniju - San Benedetto doma proti vodilni Bancoromi - Derbi kola Ford-Billy

Danes bo na sporedu 19. kolo košarkarskih prvenstev A-1 in A-2 lige. V najvišjem tekmovanju se tržaški Bic odpravlja v goste k Scavoliniju v Pesaro, medtem ko bo San Benedetto gostil Bancoromo. Derbi kola je Ford - Billy.

Po nedeljskem porazu proti državnemu prvaku Billyju bo Bic igral proti Skansijevi četi v Pesaru. Tržačani ne morejo upati na kaj več kot na častni poraz, saj je Scavolini objektivno močnejše moštvo, ki se razigra predvsem pred domačim občinstvom. Skratka, to ni priložnost, ki bi jo lahko Tržačani izkoristili in si popravili svojo dokaj slabo lestvico. Počakati bo treba na boljše čase, ko bodo Harper in tovariši igrali proti enakovrednim nasprotnikom.

Goriški San Benedetto bo gostil vodilni Bancoroma, največje presenečenje letošnjega košarkarskega prvenstva. Bianchinijevi varovanci so sicer v nedeljo na domačem igrišču izgubili proti Sinudyneju, vendar to še ne pomeni, da prihajajo v Gorcio razoroženi. Zato bo naloga za San Benedetto dokaj težavna in se bodo morali Goričani maksimalno potruditi, ako hočejo upati na uspeh.

Rekli smo, da bo derbi kola v Cantuju. To bo repriza tekme izpred štirinajstih dni, ko je Ford na domačem igrišču premagal Billy. Milančani, ki so v nedeljo dohiteli na čelu lestvice Bancoromo, hočejo vztrajati na tej poziciji in sam Peterson je izjavil, da je poraz v Cantuju le spomin in da bo danes pela drugačna pesem.

DANAŠNJI SPORED

A-1 LIGA

Ford - Billy; Sinudyne - Honky; Cidneo - Cagiva; Berloni - Latte Sole; Lebole - Peroni; San Benedetto - Bancoroma; Binova - Carrera; Scavolini - Bic.

A-2 LIGA

Indesit - Acquabrillante; Benetton - Seleco; Rapident - Bartolini; Italcable - Sapori; Riunite - Udinese; Farrow's - American Eagle (jutri); Sav - Mangiaebevi; Sacramora - Corver.

JUGOSLOVANSKO PRVENSTVO

Sinoči tesen poraz ljubljanske Olimpije

V desetem kolu jugoslovanskega košarkarskega prvenstva ni prišlo do presenečenj. Sinoči so vsi domačini, v derbiju kola pa je Crvena zvezda na domačem igrišču premagala zagrebško Cibono.

Olimpija je gostovala v Šibeniku proti Šibenki. Ljubljančani so dostojno igrali, čeprav nisc nikoli ogrožali zmage domačih, ki so bili vedno v vodstvu. Prvi polčas se je končal pri rezultatu 50.39 v korist Šibenke, na koncu pa je Olimpiji vendarle uspelo zmanjšati razliko. Največ košev za Olimpijo je dal Vilfan, kar štirideset, drugi najboljši strelec je bil Subotić (17), a tudi Polanec je dal svoj standardni doprinos (16). Pri Šibenki je Petrović dosegel 20 točk, Ljubojević pa 29.

IZIDI

Crvena zvezda - Cibona	97:89
Zadar - Radnički	104:81
Partizan - Borac	106:89
Budućnost - Kvarner	96:87
Šibenka - Olimpija	94:91
Jugoplastika - Bosna	93:72

NOGOMET

Menotti odlaša

BELO HORIZONTE — Argentinski nogometni trener Cesar Luis Menotti se je dogovoril, da bo od 1. januarja vodil brazilskega prvoligaša Atletico Mineiro, vendar je za podpis pogodbe vprašal še pet dni za «razmislek» zaradi družinskih zadev. Menotti bo prejel angažma 150 tisoč dolarjev, poleg tega pa še mesečno plačo v znesku 15 tisoč dolarjev.

ODBOJKA

1. MOŠKA DIVIZIJA

SKUPINA A

Naš prapor — Italcantieri 3:1

OBVESTILA

SPDT

vabi svoje člane iz dolinske občine, ki se nameravajo udeležiti smučarskega tečaja, naj se javijo pri Stojanu Glavini (Boljunec 140, Gornji konec). Če bo število interesentov zadostno, bo en avtobus odpeljal direktno iz Boljunca.

* * *

ŠD Mladina — smučarski odsek

obvešča udeležence zimovanja v Kranjski gori, da bo odhod avtobusa v nedeljo, 26. decembra, ob 7.15 iz Križa (izpred spomenika) in ob 7.45 z Opčin (Central bar).

* * *

ŠD Mladina

vabi odbornike in sodelavce na ZAKLJUČNO SREČANJE ki bo v četrtek, 23. decembra, ob 20. uri v društvenih prostorih v domu «A. Sirk».

KOŠARKA

V DRŽAVNEM PRVENSTVU

Nesrečen nastop Jadrana

Jadranovi mladinci so izgubili proti San Benedettu - Odločilni koš 3 sekunde pred iztekom tekme

Jadran — San Benedetto 82:83 (46:43)

JADRAN: Kojanec, Vremec 12, Gulič 16, Kralj, Emili 6, Vassallo 18, Hrovatin, Pupis 4, Rauber 26.

SAN BENEDETTO: Cabrini, Di Prampero 5, Culot I., Bischi 2, Finazzer 29, Culot II., Nobile 19, Esposito 4, Rotriguez 6, Bullara 18.

SODNIKA: Nonis in Zentilin iz Gorice; ON: Jadran 26, San Benedetto 12; PM: Jadran 8:9, San Benedetto 15:25.

V predzadnji letošnji tekmi v okviru mladinskega državnega prvenstva je morala peterka Jadrana poražena zapustiti igrišče, kaj kmalu pa bi lahko naši košarkarji odločili tekmo tudi v svojo korist. Jadranovci so igrali proti mladinski ekipi goriškega prvoligaša San Benedetto in so bili docela enakovreden nasprotnik, če že ne boljši.

To je bila zelo lepa tekma. Jadran je vodil še 3 sekunde pred koncem, ko je gostom uspelo obrniti rezultat v svoj korist, saj je strel košarkarja ekipe San Benedetto iz nemogočega položaja zadel koš. Jadran je povedel že takoj na začetku in vodil tudi z devetimi koši razlike. Nasprotniki so se približali šele proti koncu in kot rečeno tudi srečno zmagali.

Tokrat gre pohvaliti celotno ekipo Jadrana, predvsem pa Rauberja in Pupisa, ki sta se srčno borila pod košema. Sicer pa je nerazumljivo, da je košarkarska zveza določila za to tekmo sodnika iz Gorice...

Jadran bo že jutri opravil svoj zadnji nastop v letošnjem letu, in sicer proti ekipi Basket Time Udine. Tekma se bo začela ob 18.15

TENIS

Orange Bowl

MIAMI BEACH — Italijana Massimo Zampieri (Under 18) in Nevio David (Under 16) sta srečno prebrodila prvi oviri na turnirju «Orange Bowl» na Floridi. Prvi je premagal Malezijca Fooja s 6:3 in 6:2, drugi pa Beckerja (ZRN) s 6:4 in 7:5.

ATLETIKA

NEKAJ MISLI O ZDRAVAH V TRŽAŠKIH KLUBIH

Boj za «oblast» hromi atletiko

Kvarni vplivi in zgledi za celotno atletsko gibanje - Protestno pismo nekaterih tržaških društev - Občutna kriza

Tržaški atletski svet pretresa neverjetno huda kriza, kateri objektivno ni videti izhoda. Že nekaj let sta se med seboj «klala» za vodilno vlogo dva kluba, in sicer univerzitetni CUS in CSI. V tej borbi za «oblast» je približno pred tremi leti prevladal CSI z uradnim nazivom Cividin - CSI, ki je tedaj razpolagal z dobro organizacijo, številnim trenerskim kadrom in kopico atletov in atletinj dobrega ali celo odličnega razreda. Moč kluba je bila v sposobnosti neposrednega nabiranja moči po tržaških italijanskih šolah preko svojih trenerjev, ki so istočasno tudi poučevali in v finančni podpori, ki je stremela tudi k vključitvi neke prvovrstne bančne ustanove v finansiranje atletske dejavnosti. V predsezonah so se kot na tekočem traku vrstile pobude za združitev vseh atletskih moči v «megaklub», razni osebni ali politični interesi pa so botrovali, da so se vsakokrat take pobude klavrno izjalovile. CUS je v teh pobudah navadno na tiho zahteval zase vodilno vlogo in se zoperstavljal politični smrti.

Začelo pa se je krhati tudi pri CSI. Delovne obveznosti nekaterih voditeljev in trenerjev so zmanjšale učinkovitost aparata, nemalo pa so škodile tudi hegemonistične težnje dela trenerskega kadra, ki so od kluba odtujile ali demotivirale vrsto vaditeljev in atletov.

Ob pešanju CSI se pa ni okrepil niti CUS in lani sta oba bivša velikana tekmovala v tem kdo bo... manj slab in nikakor nista mogla poseči v boj s klubi iz goriške in videmske pokrajine. Skrb za kakovostno atletiko pa je pri CSI povzročila tudi strahovito zapostavljanje mladinske atletike, medtem ko CUS že običajno za ta sektor sploh ne skrbi. Večji delež so pri tem dobila manjša društva kot so San Giacomo, Edera in Marathon, medtem ko ostaja slovenska atletika k sreči izven teh zdrah in je dosegla rezultate, ki odražajo le njeno stopnjo organiziranosti.

Začetek nove sezone kaže znake hude krize pri CSI in poskus konkurenta CUS, da pobere kar je še ostalo. Zabeležen je bil prestop k univerzitetni postavi vrste nekdaj vrhunskih atletov, ki pa so v minuli sezoni skoraj povsem mirovali in so tudi javno predstavili program za leto 1983 s strani tega kluba. Uspehov verjetno ne bo veliko, ker je ta nekajletna vojna opustila mladinsko atletiko in močno razredčila vrste.

Klubi, ki so si medtem z vztrajnim delom vzgojili svoj krog atletov in sodelavcev so seveda vse manj zadovoljni. Zgovoren je dolg memorandum, katerega je pred kratkim sestavil odbor kluba Prevenire, ki sloni na zdravih načelih raznolikosti pri delu in pri manjšem poudarku na tekmovalnosti v mladinskih kategorijah. V pismu, ki je bilo poslano tržaškim klubom, se navajajo vsi načini, kako nekateri trenerji vabijo atlete in atletinje na svoj «dvor», včasih z «uspehi», ki uničijo pri matičnem klubu razvijajoče se tekmovalne in socialne enote, pri posameznikih pa ustarjajo mit zvezništva.

K tej klubski voini gre dodati še napetost, ki vlada med raznimi organi atletske zveze v tržaškem pokrajinskem merilu. Večina tržaških odbornikov je povsem neaktivna, to slabost pa izkorišča svojevrstno (dobro) organizirana skupina atletskih sodnikov, ki v slogu južnoameriških vojsk skuša v svoje roke dobiti vso oblast. Trezno je pri tem le vprašanje: oblast nad kom?

Celoten položaj se lahko zaokroži v splošno družbeno krizo in še posebno v kramarsko miselnost osebnih ali najožjih interesov, ki so značilni za Trst.

Ni odveč, da ob tej priliki omenimo povsem resno vprašanje nekega italijanskega trenerja predstavniku enega naših atletskih klubov: «Kaj naj storim, da me sprejmete v vaše vrste?»

Bruno Križman

KOŠARKA

Tkačenko ne bo igral

MILAN — Znani sovjetski košarkar Vladimir Tkačenko ne bo mogel igrati za pokal evropskih košarkarskih prvakov v vrstah CSKA, čeprav bo od 1. januarja postal član tega moskovskega kluba. Utemeljitev je v tem, da evropska košarkarska zveza nima na seznamu, ki ga je pred začetkom tekmovanja posredovala CSKA, imena tega vrhunskega košarkarja.

Politični azil

PARIZ — Dve košarkarici češkoslovaškega kluba Sparte iz Prage sta prosili francoske oblasti za politični azil. Gre za 22-letno Tomsovo in 24-letno Trasnakovo.

ODBOJKA

Obetaven pričetek štandreške Juventine

V A skupini 1. moške divizije na Goriškem nastopajo kar tri slovenske ekipe (Naš prapor, Olympia in Soča), v B skupini pa Juventina iz Štandreža. V prejšnjih dneh smo objavili rezultate A skupine, danes bomo podali potek tekmovanja B skupine.

Po dveh kolih je štandrežka Juventina osvojila dve točki. Zmagala je namreč v prvi tekmi proti Italcantieri, v drugi pa je nerodno izgubila. Štandrežko ekipo sestavljajo v glavnem mladi in prespektivni igralci, ki bodo prav gotovo v bližnji prihodnosti nastopali v članskem moštvu. Ekipo trenira Sandro Corva.

IZIDI:

1. KOLO: Pieris - Libertas 0:3, Juventina - Italcantieri 3:0, Italcantieri - Mossa 3:2.

2. KOLO: Libertas - Mobilcasa 0:3, Juventina - Pieris 2:3, Pieris - Italcantieri 2:3.

LESTVICA: Italcantieri A 4 točke, Mobilcasa Mossa, Juventina, Libertas Capriva in CP Pieris 2, Italcantieri B Tržič 0.

Juventino torej čakajo še vse najvažnejše tekme. Po našem mnenju bi se lahko Štandrežci uvrstili v finalni del tekmovanja. Vse domače tekme igra Juventina v občinski telovadnici v Štandrežu. (—ik—)

V PROMOCIJSKEM NAMIZNOTENIŠKEM PRVENSTVU

Kriška Mladina presenetila

Premagala je kar prvouvrščeni Tennis Tavolo iz Trsta

Tennis Tavolo TS — Mladina 3:5

POSAMEZNI IZIDI

Torbianelli - Giorgio Tence 2:0; Barelli - Darko Pahor 2:0; Buttazzoni - Alen Tence 1:2; Barelli - Giorgio Tence 2:0; Torbianelli - Alen Tence 0:2; Buttazzoni - Darko Pahor 0:2; Barelli - Alen Tence 1:2; Buttazzoni - Giorgio Tence 1:2.

V nedeljo so odigrali zadnje kolo prvega dela prvenstva. Za Mladino je slabo kazalo, saj jo je čakalo gostovanje pri vodečem Tennis Tavolo Trst. Križani pa se niso vnaprej vdali, temeljito so se med tednom pripravili, da bi vsaj nudili močan odpor nasprotniku. Ekipo Mladine so sestavljali: Giorgio Tence, Alen Tence in Darko Pahor. Ta je zamenjal Diega Košuta, ki se je zaradi bolezni moral odpovedati tekmi. Prva sta nastopila Giorgio in Darko, ki sta izgubila proti Torbianelliju in Barelliju. Že po teh dveh partijah je bilo jasno, kaj zmore tržaška ekipa predvsem pa Barelli, ki v letošnjem prvenstvu in tudi turnirjih ni izgubil nobenega seta, osvojil pa je tudi dve deželni prvenstvi.

Zatem je bil na vrsti Alen Tence, ki je tokrat pokazal res pravo igro in formo, ki jo je s trdnim treningom dosegel kljub študijskim obveznostim. Njegova zmaga je vlila kanček upanja, vendar tudi zagrizenost na žalost ni pomagala Giorgiu, ki je nato tesno klonil Barelliju.

Tržaška ekipa je tako vodila s 3:1, vendar je Alen zopet odločno zaigral in znižal zaostanek na 3:2. Za njim je nastopil Darko Pahor, ki je kljub pomanjkanju treningov (zaradi služenja vojaškega roka) z napadalno igro spravil nasprotnika na kolena. Pri rezultatu 3:3 sta za zeleno mizo stopila Alen in Barelli, ki sta pokazala res dovršeno igro. Barelli, ki je bil dokaj sproščen, je bil sedaj v škripcih. Alen pa je z vsako dobljeno točko pokazal svojo premoč in tako prvi porazil Barellija. Pri Mladini res niso mogli verjeti, da je rezultat 3:4 v njihovo korist. Ob valu navdušenja je tako še Giorgio Tence po treh setih osvojil zadnjo točko, s katero je Mladina odpravila prvouvrščenega Tennis Tavolo in obenem tudi popravila svoj položaj na lestvici. Ta zmaga je tudi pokazala, kaj vsega zmore kriška ekipa, ko je v formi. (A.S.)

NAŠI NOGOMETAŠI V MLADINSKIH LIGAH • NAŠI NOGOMETAŠI V MLADINSKIH LIGAH • NAŠI NOGOMETAŠI

POKRAJINSKO PRVENSTVO

NARAŠČAJNIKI

Primorje — San Vito 1:3

PRIMORJE: Zettin, Doljak, Šuc, Gasperlin, Purič, Zankolič, Simat, Celea, Terčon, Castellani, Marcuzzi.

STRELEC za Primorje: Simat v 61. minuti

Na domačih tleh so naraščajniki Primorja v zadnji letošnji tekmi spet zgubili. Potem ko se je prvi polčas končal z vodstvom gostov, so Prosečani v nadaljevanju le remizirati z odličnim Simatom, toda telesno močnejši gostje so se na blatnem igrišču boljše znašli. Prosečanom pa se je poznala utrujenost, tako da so Tržačani v drugem polčasu brez prevelikega truda še dvakrat zatresli njihovo mrežo. (H. V.)

IZIDI 12. KOLA: Triestina - Chiarbola 1:1; Fortitudo - Olimpia 2:0; Primorje - S. Vito 1:3; Blue Star - S. Andrea 2:4; Montebello - Muggesana 2:0; Campanelle - Zaule 4:1.

LESTVICA: Triestina 21; Montebello 18; Fortitudo 17; Roianese, Campanelle in S. Andrea 16; Olimpia, Zaule in Chiarbola 9; Muggesana, S. Vito 8; Blue Star 6; Primorje 2.

ZAČETNIKI

SKUPINA A

Giarizzole — Breg 1:1 (1:1)

BREG: Turco, Sancin, Bandi (Krašovec), Ražem, Bevk, Kozina, Glavina, Kraljič, Slavec (Pintus), Mačinič, Švara, Cottar.

STRELEC za Breg: Glavina

Brežani so zelo slabo začeli, saj so takoj prejeli gol. Igrali so tudi v okrnjeni postavi, kljub temu pa so izenačili in z nekoliko več sreče bi lahko tudi zmagali. Vsekakor pa je rezultat pravičen. V Bregovih vrstah je treba omeniti dobro igro dveh cicibanov, ki sta se izkazala tudi v višji kategoriji, in sicer Krašovca in Kozino. (M.Š.)

IZIDI: Ponziana - Fortitudo 0:0; S. Vito - Zaule 0:0; Portuale - CGS 5:1; Chiarbola - Domio 0:0; Giarizzole - Breg 1:1; Muggesana - S. Luigi 1:0; S. Giovanni - Libertas 1:0.

LESTVICA: S. Giovanni 15; Ponziana, San Luigi 14; Portuale, Domio, Giarizzole 13; Chiarbola, Muggesana 11; CGS 10; Breg, Zaule 9; S. Vito 4; Fortitudo 3; Libertas 1.

SKUPINA B

Soncini — Kras 3:0 (1:0)

KRAS: Marino Tavčar, Mitja Žagar, Umek, Grmek, Lucijan Škabar, Mesar, Erik Žagar (Marocelli), Križman, Grgič (Frasinelli), Šuc, Anton Tavčar (Alan Škabar).

Na zelo razmočenem igrišču so Krasovi začetniki po pričakovanju izgubili proti drugouvrščeni ekipi Soncini. Igra se je odvijala pretežno na Krasovi polovici igrišča, tudi po krivdi Krasovih veznih igralcev, ki niso povezovali obrambe z napadom. V nadaljevanju je sicer šlo nekoliko bolje, toda obramba ni bila dovolj odločna, saj bi lahko preprečila vsaj dva od treh zadetkov. (R.B.)

IZIDI: S. Andrea - Costalunga 1:2; Soncini - Kras 3:0; Don Bosco - CGS 2:0; Chiarbola - Campanelle 1:0; Supercaffè - Montebello 2:2; Inter Sv. Sergij - S. Luigi 0:0; Olimpia - Opicina 0:1.

LESTVICA: Supercaffè 20; Soncini 18; Chiarbola 17; S. Luigi, Don Bosco 12; Olimpia 11; Inter Sv. Sergij, Montebello 10; Costalunga 9; Kras 7; Opicina, Campanelle 6; S. Andrea 5; CGS 2.

CICIBANI

ZAOSTALA TEKMA

Breg — Fortitudo 2:2 (0:1)

BREG: Cah, Raffaele, Govoni, Kozina, Kosič, Krašovec, Zupin (Basso), Švara.

STRELEC za Breg: Krašovec (2)

Tekma je bila na izredno razmočenem terenu in pohvaliti je treba vse igralce, ki so pokazali zvrhano mero požrtvovalnosti in borbenosti. V prvem polčasu so imeli gostje nekoliko več od igre. V drugem polčasu pa so Brežani zaigrali na vse ali nič, da bi nadoknadili zamujeno. To se jim je tudi obrestovalo, saj so v zadnji minuti zasluženo izenačili. Pohvalo zaslužijo prav vsi, posebno pa Krašovec, ki je bil pravi steber ekipe. (M. Š.)

LESTVICA: Soncini 21; Montebello, Fortitudo 15; Costalunga, Giarizzole 14; Breg 12; Inter S. Sergio 11; CGS 8; Domio, Chiarbola 6; Campanelle 4; Fulgor 0.

IZ ŠPORTNEGA ŽIVLJENJA V BENEŠKI SLOVENIJI • IZ ŠPORTNEGA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Cervignano - Valnatisone 3:0 (1:0)

VALNATISONE: Beuzer, Franzolini, Jussa, Drecogna (Zilli), Nolfo, Mesaglio, Gariup (Birting), Cencig, Secli, Stulin, Zuanella.

V 14. kolu promocijskega prvenstva je Valnatisone gostoval v Cervignanu in visoko izgubil, zaradi česar je njegov položaj na lestvici še bolj zaskrbljujoč, saj je zdrknil še mesto niže na skupni lestvici, kjer je sedaj štirinajsti.

2. AMATERSKA LIGA

Savognese - Caglianese 3:3

SAVOGNESE: Predan, Neocolombo, Stulin, De Sabata, Cernoia I., Cernoia II., Scafaro, Bordon, Rot, Mussolin, Miani.

Dolegnano - Audace 1:1 (1:1)

AUDACE: D'Andrea, Jussa, Tomasig, Tomasetig, Pilatto, Vogrig, Chiacig, Chiabai, Paravano, Carbonaro, Ipnotico.

Po 14. kolu C skupine 2. amaterske lige se je Audace povzpel na drugo mesto na lestvici skupno s tremi drugimi ekipami. Zaostanek za vodečim Cussignaccom sedaj znaša sedem točk.

3. AMATERSKA LIGA

Acit Brazzanese - Pulfero 0:0

PULFERO: Gujon, Roberto Bordon, Jussa, Chiacig, Zampari, Martinig, Kukovac (v 51. min. V. Busolini), M. Busolini, Cosson, Vogrig, Paolo Bordon (v 85. min. Coagnach).

V 12. kolu 3. ameterske lige je Pulfero odigral res lepo tekmo, bil je tudi boljši od domače enajsterice in je res škoda, da si je zapravil nekaj ugodnih priložnosti.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TRST Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije) TLX 460270
Podružnica Gorica, Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 33382 (35723)
Naročnina
Mesečno 8.000 lir — celoletna 59.000
V SFRJ številka 6.00 din, ob nedeljah 6.00 din, za zasebnike mesečno 90.00, letno 900.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 120.00 letno 1200.00.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 ADIT — DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 223023
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 32.400 lir. Finančni 1.100, legalni 1.000, osmrtnice po formatu, sožalja 1.500 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Stran 6 22. decembra 1982 Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Stranj

Surinam: nemirni etnični mozaik

Razen redkih turistov, ki so zašli na ta del Južne Amerike, je bila Surinam skoro neznana država do nedavnih krvavih dogodkov, ki so imeli večji odmev, kot proglasitev njene neodvisnosti leta 1975 ali državni udar leta 1980.

Surinam je majhna država; meri malo več kot polovica Italije, prebivalcev pa šteje le nekaj več kot tržaška pokrajina: 400.000. Polovica tega prebivalstva živi v glavnem mestu, Paramaribo, ki leži 20 kilometrov od morja ob reki, ki je dala ime državi.

Ime Surinam pravzaprav izhaja iz starega ljudstva, ki je živelo tod, a je danes že izumrlo, v teku precej običajne zgodovine, ki jo Surinam deli z drugimi deželami, ki so se le pred nedavnim rešile kolonialnega jarma. Deželo so zasedli najprej Angleži, ki so jo leta 1651 zabarantali z Nizozemsko za kraj Nieuw Amsterdam v Severni Ameriki. Danes je Nieuw Amsterdam znan pod svojim zadnjim imenom New York. Do leta 1816 je bila dežela povezana v enotno pokrajino Gvajano in njena severna in južna soseda sta to ime ohranili še do danes.

Nizozemska oblast je potekala v času stalnih nemirov, vojn in uporov domačega prebivalstva. Važna prelomnica je prišla leta 1863, ko je bilo ukinjeno suženjstvo in so nizozemski upravniki plantaž morali iskati drugje ceneno delovno silo za svoja polja: našli so jo v Aziji, zlasti v današnji Indoneziji, ki je bila do druge svetovne vojne nizozemska kolonija. A poleg Indonezijcev, zlasti prebivalcev otoka Jave, se je s časom nabralo tu tudi precej tisoč Indijcev, Kitajcev, Evropejcev in poleg ostankov domačih plemen se je izoblikovala še zelo zanimiva etnična skupnost potomcev črnih sužnjev, ki so iz plantaž zbežali v pragozd, kjer so si izoblikovali svobodne skupnosti.

Etnična slika Surinama je danes največja zanimivost, značilnost, a hkrati tudi problem te mlade države, ki živi šele sedmo leto svoje neodvisnosti. Indijci tvorijo relativno večino prebivalstva v višini približno 150.000; sledijo Kreoli, potomci mešanih zakonov med Evropejci in domačini ali črnci, katerih je kakih 120.000; nato Indonezijci, katerih je 60.000; «gozdni» črnci, katerih je približno 40.000; ameriška domača plemena, ki ne presegajo 10.000 oseb; nekaj manj je še Kitajcev in nekaj tisoč je Evropejcev, ki se tudi delijo na celo vrsto narodnosti: Holandci, Portugalci, Judje itd.

Temu primerno je zapletena tudi verska in jezikovna slika, kajti pri vseh navedenih etničnih skupnostih, zlasti pri tistih, ki izhajajo iz Azije, je treba poudariti izredno strnjeno narodnostno strukturo in močno zavest. Indijci in Indonezijci se le zelo poredkoma poročajo s pripadniki drugih skupnosti, zato ohranjajo poleg jezika in vere pogosto celo stare rodbinske delitve, ki so jih prinesli iz nekdanje domovine. Indijci ohranjajo svojo hindujsko vero, Indonezijci islamsko, 70.000 kristjanov pa je razdrobljenih v vrsto sekt.

Že sama neodvisnost Surinama se je začela z neprijaznimi obeti. Indijsko prebivalstvo je bilo namreč proti neodvisnosti, ker se je balo, da bo (podobno kot v sosednji Gvajani in na Trinidadu) zdrknilo v nekako drugorazredno kategorijo prebivalstva. Indijci in njihove organizacije so bile za ohranitev določene avtonomije, a tudi določenih vezi z Nizozemsko. Po proglasitvi neodvisnosti se je začelo množično izseljevanje te komponente prebivalstva in sicer na Nizozemsko, kjer živi danes približno 200.000 beguncev.

Ob neodvisnosti je prišel na oblast, kot ministrski predsednik, Indonezijec Henk Arron. Po zapletu, ki je značilen za mnoge nerazvite države, je leta 1980 prevzela oblast vojska, ki je državo začela usmerjati vedno bolj v levo, po zgledu Kube in malega antilskega otoka Grenada. Udar je pomenil, da je celotno demokratično življenje «zmrznjeno» in proti tej zmrznitvi so se vedno bolj pogosto oglašale manifestacije, ki so jih vodili zlasti sindikati. Val stavk in demonstracij se je začel oktobra letos in sprva je vse kazalo, da bodo vojaki in sindikati našli sporazum, a nenadoma je poveljnik vojske, polkovnik Bouters, ki je «močna roka» v deželi, spremenil politiko. Glavne oporečnike je postrelil in število žrtev je v nekaj dneh naraslo na 40. Tudi če ni obstajala prava «zarota», kot trdi Bouters, je očitno, da je spor med radikalnimi levičarskimi vojaškimi krogi in njihovimi nasprotniki dosegel zelo visoko stopnjo napetosti.

Sedaj ZDA in Nizozemska grozita, da bosta prekinili sodelovanje, Bouters grozi, da se bo še bolj naslonil na Kubo in na Sovjetsko zvezo. To je že znana igra, ki ne obeta nič dobrega.

POROČILO NAMESTNIKA ZUNANJEGA MINISTRA

Aktivna vloga SFRJ v mednarodnih telesih

Prizadevanja za izboljšanje odnosov z vsemi državami, zlasti s sosedami - Pred vrhom v New Delhiju

BEOGRAD — Namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Mirko Ostojić je na predvčerajšnji seji odbora za zunanjo politiko zveznega zbora skupščine SFRJ poudaril, da jugoslovanska diplomacija zelo aktivno sodeluje v vseh mednarodnih telesih, na katerih razpravljajo o perečih vprašanjih sedanjega časa.

Ostojić je poudaril, da se je Jugoslavija tudi na nedavnem zasedanju generalne skupščine OZN vsestransko, z drugimi neuvrščenimi državami, zavzemala za reševanje problemov, o katerih so razpravljali v tem telesu. Hkrati si je Jugoslovija skupaj z drugimi nevtralnimi in neuvrščenimi državami Evrope prizadevala za uspešen zaključek madridske konference o evropski varnosti in sodelovanju.

Namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve je zatem dejal, da je Jugoslavija aktivno sodelovala tudi na vseh srečanjih neuvrščenih in si prizadevala za odpravo krize glede priprave srečanja na vrhu v Bagdadu in za začetek vsestranskih priprav na srečanje voditeljev držav in vlad neuvrščenih držav v New Delhiju.

V nadaljevanju poročila je Mirko Ostojić opozoril, da je Jugoslavija v minulem obdobju namenila veliko pozornost razvoju sodelovanja in enakopravnih odnosov z velikimi silami. V tej zvezi je podčrtal pomen srečanja med predsednikom predsedstva SFRJ in generalnim sekretarjem KP SZ Jurijem Andropovom.

Posebno pozornost namenjajo razvoju odnosov in sodelovanja s sosednjimi državami. Ocenil je, da je jugoslovanska politika dobrososedstva v celoti dala dobre rezultate in dejal, da je dober in vsestranski razvoj odnosov posebej izražen z Italijo, Madžarsko, Romunijo in Avstrijo, prav tako tudi z Grčijo ter v gospodarskem sodelovanju z Bolgarijo. Glede stikov z Albanijo si Jugoslavija želi razvijati sočelovanje na znanih načelih spoštovanja suverenosti in nevmešavanja. Vendar pa ta prizadevanja Jugoslavije vse bolj ovirajo težave, ki jih povzroča Albanija. Albanija nenehno krepi politiko podpore iredenti in vmešavanja v notranjo ustavno ureditev Jugoslavije. Enver Hoxa je v nedavnem govoru izrekel ozemeljske zahteve do SFRJ. Takšna albanska politika ovira stabilizacijo meddržavnih odnosov in ogroža razmere v območju.

Mirko Ostojić je zatem govoril tudi o globalnih pogovorih in o problemih gospodarskega razvoja v svetu. Poudaril je, da se Jugoslavija zavzema za začetek globalnih pogajanj, ker meni, da bi to pomenilo politični korak naprej pri iskanju izhoda iz zastoja v pogovorih med razvitimi in državami v razvoju.

V zvezi v bližnjim srečanjem neuvrščenih na vrhu, ki bo marca v New Delhiju, je Ostojić izjavil, da je Jugoslavija skupaj z drugimi članicami gibanja v fazi pospešenih priprav. Memmo, je dejal Ostojić, da bo vrh v New Delhiju znova uveljavil sposobnost neuvrščenih, da delujejo tudi v najtežavnejših mednarodnih pogojih, torej takrat, ko je njihova akcija najnujnejša. (dd)

ČEDAD — Gorska skupnost Nediških dolin je pripravila načrt za razvoj sadjarstva in namenila sredstva za specializirano in eksperimentalno gojenje sadja in zelenjave. V načrt za naslednje leto so vključili krompir, fižol, hruško, jablano, malino in lešnik. Vse podrobnosti lahko dobijo zainteresirani kmetovalci na uradu za kmetijstvo Nediške gorske skupnosti.

Nove podražitve elektrike v 1983

RIM — Državno podjetje za elektriko zahteva za prihodnje leto povprečne 3,7-odstotne dvomesečne poviške tarif in odpravo večine olajšav za «socialni pas», to se pravi za skromnejše porabnike z nižjimi dohodki, tako da bi se stroški družin v povprečju povišali do konca prihodnjega leta za četrtino. ENEL utemeljuje to zahtevo s svojimi finančnimi težavami, saj računa, da bo letos izgubil 2.660 milijard, k letu pa 2.705, njegova skupna zadolžitev do konca 1981 je pa dosegla 21.553 milijard lir. O tej zahtevi bo danes izrekla mnenje osrednja komisija za cene.

V Argentini so sodne oblasti objavile prvi uradni seznam 76 «desaparecidosov»

BUENOS AIRES — v Argentini so prvič objavili uradni seznam 76 oseb, katerih izginotje so prijavili oblastem svojci in so jih brez oznake imen pokopali na pokopališču Chacarita v Buenos Airesu. Preiskovalni sodnik Pierini je izjavil, da je objavil ta seznam le «v vednost svojcem in z edinim namenom, da bi jih informiral.»

Sodni tajnik Zanudo, ki je vodil preiskavo, nadaljuje s svojim delom, da bi ugotovil kdo je odgovoren za te zločine.

Sodno sporočilo pravi, da so doslej v 53 primerih že obvestili svojce o tem, kje so pokopani ti «desaparecidosi», za preostalih 23 primerov pa še niso ugotovili, kdo so njihovi družinski člani.

Sodnik Pierini je tudi pojasnil, da so ta seznam sestavili na podlagi podatkov, ki so jih našli med preiskavo na nekaterih oddelkih policijskih služb in pa v sodni mrtvašnici. Na seznamu je poleg vsakega imena zabeleženo tudi leto in mesec smrti ter registrska številka pokopa, s pomočjo katere je mogoče na pokopališču najti dokumentacijo o tem, kje so te žrtve pokopane.

Sodno sporočilo dodaja, da bodo objavili še nove možne sezname oseb, ki so «umrle brez vednosti svojcev», kar pa naj ne bi pomenilo, da so bili prav vsi taki primeri posledica zločinskega dejanja, t.j. umora.

Na sliki (telefoto AP): tiskovna konferenca italijanske parlamentarne misije, ki je v Argentini, da bi ugotovila, kako je z desaparecidosi.

ZARADI POMANJKANJA DOKAZOV

Turinsko porotno sodišče oprostilo «plavolaso ljubimko» Ballerinijevo

Če se javni tožilec ne bo spet pritožil kasacijskemu sodišču je razsodba dokončna

TURIN — Franco Ballerini je sodišče oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov. Po štirih urah presedanja v posvetovalni sobi so torej sodniki prizivnega porotnega sodišča v Turinu sestavili razsodbo o zadevi, ki je bila dalj časa v središču pozornosti javnosti, deljeni med pristaši obsodbe in oprostitve. Za smrt Fulvia Magliacanija, Ballarinijevega moža, ki je umrl nasilne smrti v svoji postelji v noči med 20. in 21. junijem 1972, ostaja v zaporu samo ljubimec ženske Paolo Pan.

Preden so jo dokončno spoznali za nedolžno (javni tožilec sicer utegne spet vložiti pritožbo na kasacijsko sodišče) je morala «plavolasa ljubimka» Franca Ballerini (34 let) prestati kar štiri procese. Prvič so jo sodniki obsodili na dosmrtno ječo zaradi sodelovanja pri umoru moža, prizivno sodišče pa jo je oprostilo, ker «kaznivega dejanja ni zagrešila». Potem ko je to razsodbo kasacijsko sodišče razveljavilo, češ da ni bila dovolj utemeljena, je morala Ballerinijeva spet pred porotnike, ki so se naposled odločili za oprostitev, a z mnogo manj prepričljivo utemeljitvijo.

Kriminalka «Ballerini - Pan» se je kot rečeno začela leta 1972. Prizorišče umora je bila elegantna poletna hiša v predmestju Turina, kjer je Ballerinijeva živela z možem, bogatim trgovcem s pohištvom. Moža so v postelji smrtno zabodli (zadeva pa je na dan prišla šele po enem letu), njegovo truplo pa zagrebli v nekem dvajset kilometrov oddaljenem gozdičku. Franca Ballerini je bila tedaj na letovišču. Ko se je vrnila v mesto, je takoj prijavila izginotje moža. Policija je brž uvedla preiskavo, a ni prišla daleč. Na pomoč ji je priskočil Magliacanijev oče, ki se ni mogel sprijazniti s tem, da je sin izginil, ne da bi ga o tem obvestil. Oblastem je zaupal, da ima Ballerinijeva ljubimca Paola Pana, ki je povrhu še zelo sumljiv, saj so ga policisti že poznali kot znanega razpečevalca ukradenih avtomobilov.

Panu pa policija dalj časa ni prišla do živega, dokler 1974. leta ni njegov brat policiji priznal, da mu je pomagal pokopati Magliacanijevo truplo in še truplo Giovannija La Chiomo, bratovega pajdaša, ki ga je bil ta ubil. Panov brat Tarcisio je obenem izjavil, da je bila Ballerinijeva o vsej zadevi na tekočem.

Na prvem procesu je Ballerinijeva vso krivdo za umor zvrnila na ljubimca. Vedela je, da ji je prav on ubil moža, a tega ni hotela povedati, ker se je bala, da bi to utegnilo škodovati hčerki, katere oče ni bil Magliacani, temveč prav Paolo Pan. Sodniki pi takrat niso verjeli in so jo obsodili na dosmrtno ječo. Bil je šele začetek dolgotrajnega sodnega postopka, ki se je končal z včerajšnjo razsodbo.

200 milijard izdatkov za poslansko zbornico

RIM — Vsak poslanec je stal davkoplačevalca po 101 milijon, vsak od 1.603 uslužbencev poslanske zbornice pa (seveda v povprečju) po 42 milijonov lir. Te številke izhajajo iz notranjega proračuna tega doma parlamenta za letošnje leto, o katerem je tekla včeraj razprava v skoraj prazni dvorani. Bolj kot za proračun je šlo pač, upoštevajoč da manjka le še nekaj dni do konca leta, dejansko za obračun stroškov za vzdrževanje in delovanje poslanske zbornice, z zamudo, ki ne daje dobrega zgleda za «podrejene» državne institucije. Čeprav bo potrošil ta parlamentarni dom letos kar 198 milijard lir, pa zatrjujejo, da je v Evropi, z izjemo Velike Britanije, še «najcenejši».

● Osnutek

(Nadaljevanje s 4. strani)

— ICIR (2. odsek ANAS: Prosek - Občine sever)
— Grassetto (1. odsek: 7. pomol - Valmaura)
— Skupina Palmieri - Toto (3. odsek: Tovarna velikih motorjev - Viadukt št. 7)

Takoj ko bodo oddana dela za preostale odseke, bodo podjetja, ki jih bodo imela v zakupu, povabljena, da podpišejo ta sporazum.

15) Z namenom, da vztrajno pazijo na natančno izvajanje tega okvirnega sporazuma in da nudijo primerno pomoč zainteresiranim razlaščencem, ustanavljajo podpisniki na pokrajinski ravni delovno skupino, ki jo sestavljajo predstavniki naslednjih ustanov:

— Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina
— ANAS
— Tržaška občina
— Kraška gorska skupnost
— Gradbena podjetja
— Konzorcij razlaščencev «Naša zemlja»
— Pokrajinske stanovske organizacije obdelovalcev

Za koordinacijo te delovne skupine bosta skupno skrbela avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina in ANAS

16) Po sklepu in pod nadzorstvom zgoraj navedene delovne skupine se ustanavljajo tehnične delovne podskupine za posamezne odseke del z ozirom na občinska okrožja, o katerih sestava je določena prilogi «A».

Za koordinacijo delovnih podskupin bo skrbel ANAS za dela, ki sodijo v njegovo pristojnost in dežela Furlanija - Julijska krajina, za dela, ki jih je dala v zakup tržaška občina; možna so pooblastila.

OB OBLETNICI ZAKONA, KI UREJA ODNOSE MED DRŽAVAMA

Deset let po podpisu sporazuma pozitivno sodelovanje ZRN - NDR

Kljub temeljnemu zakonu pa je še vrsta nerešenih vprašanj

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

BONN — Ob deseti obletnici temeljnega zakona, ki ureja odnose med ZRN in NDR, je zvezna vlada v Bonnu objavila sporočilo, v katerem opozarja vlado NDR na sprejete obveznosti in izraža upanje, da se bo NDR v prihodnje «držala črke in duha tega sporazuma», ki sta ga 21. decembra 1972 podpisala Egon Bahr za ZRN in Michael Kohl za NDR. Tudi po prihodu desne koalicijske vlade na oblast v Bonnu ostaja temeljna pogodba najpomembnejša listina za urejanje odnosov med nemškima državama.

Pred desetimi leti je bilo potrebno dosti poguma in dalnovidnosti za sklenitev temeljne pogodbe, saj je z njo zvezna republika dokončno priznala obstoj druge nemške države, ki so jo številni Nemci takrat — in delno še danes — označevali s «sovjetsko cono» in «Pankowom». Ta pogum je imela socialno-liberalna vlada Brandt - Scheel, zlasti osebno Willy Brandt kljub zagrizenemu odporu opozicije CDU - CSU in poznejši tožbi zvezne dežele Bavarske proti «vzhodnim sporazumom». Tožbo je 31. julija zvezno ustavno sodišče v slavni razsodbi sicer zavrnilo, a je razložilo, kako je treba pojmovati temeljni zakon: nemški rajh je leta 1945 doživel zlom a ni prenehal obstajati ne s kapitulacijo ne pozneje, ko so tuje sile izvajale tujo državno oblast v Nemčiji.

Za Bonn je temeljna pogodba dokument, ki izhaja iz dejstva, da obstajata dve nemški državi, vendar ne sankcionira delitve Nemčije. Pač pa opredeljuje «modus vivendi», način življenja, to je začasno stanje, ki ga bo treba nekega dne spremeniti v smislu združitve Nemčije. Pomembno je, da Bonn zagovarja načelo enotnega naroda (nacije) in potemtakem enotnega državljanstva. Vztrajanje pri teh načelih zbuja na drugi strani jezo in ogorčenje.

Toda kljub vsem pomanjkljivostim in nerešljivim spornim vprašanjem, ki jih temeljna pogodba ne obravnava, je akt v zadnjih letih ustvaril med nemškima državama dosti znosnejše odnose, kot so vladali prej. Na nekaterih področjih je prišlo do zadovoljivih rešitev, zlasti kar zadeva zdravstvo, veterino, poštni promet, mejo in malcobmejni promet.

Ostale pa so še velike praznine. Doslej še niso pogodbeno rešena vprašanja, kot so pravna pomoč, znanstveno sodelovanje, kulturna vprašanja in okvirni sporazum o varstvu okolja. Pač pa je treba kot velik uspeh sodelovanja v prometu omeniti 260 kilometrov dolge avtocesto med Hamburgom in Berlinom, ki so jo odprli letos novembra.

Obe strani se dobro zavedata pomena temeljne pogodbe za medsebojne odnose in za mir v Evropi. Še pred letom dni sta Helmut Schmidt in Erich Honecker na srečanju poudarila, «da je temeljna pogodba skupaj s poznejše sklenjenimi sporazumi in pravilniki ustvarila možnosti za reševanje obstoječih problemov in pogoje za obojestransko koristno sodelovanje, ki se pogiablja.»

In sedanji minister za mednemške odnose dr. Rainer Barzel je dejal, da se bo nova vlada držala pogodbe. O tem ne more biti nobenega «če, ali, toda».

BOŽIDAR PAHOR

Kako bo z obnovo koprskega gledališča

KOPER — Bodo vrata koprskega gledališča zaradi dotrajne električne instalacije, požarne ogroženosti, slabih sanitarnih razmer in sploh neprimernih prostorov za javne prireditve zaprli? Ta hip na to še ni moč gotovo odgovoriti, dejstvo pa je, da so tako elektro, pozorni kot sanitarni inšpektorji ob pregledu več kot sto let stare gledališke stavbe v Kopru, ugotovili vrsto pomanjkljivosti, zaradi katerih odločba o zaprtju te ustanove ne bi bila nič presenetljivega.

Ob obnovi, celoviti sanaciji stavbe koprskega gledališča v tej obalni občini razmišljajo že vrsto let, narejeni pa so tudi načrti, ki so stali 7,5 milijona din, načrt je v bistvu tak, da predvideva le ohranitev zunanjih zidov in povsem novo, sodobno urejeno notranjost, čas, ki je naložbam te vrste vse manj naklonjena, je tekel in danes se Zveza kulturnih organizacij, ki upravlja z gledališčem (mimogrede: stabva je pa še vedno občinska last) sooča z žgočimi, neprijetnimi ugotovitvami inspekcijskih služb. Inspektorji so namreč ob ogledu stavbe ugotovili, da je električna napeljava povsem dotrajna, da v gledališču ni zasilne razsvetljave, da ni protipožarnega zastora, da so sanitarne razmere nemogoče (za 300 obiskovalcev 4 stranišča), dotrajna je vodovodna instalacija, dostop do gledališča je neprimeren in, ob vsem tem so seveda pri večini tistih, ki so pred leti z dobrimi željami razmišljali o sanaciji gledališča, sanaciji, ki bi bila bolj podobna novogradnji, in pa pri tistih, ki se danes ukvarjajo z gledališčem postala prostranska razmišljanja o sanaciji in morebiti celo novogradnji. Zdaj so misli uperjene v to, kako sploh ohraniti podprta vrata gledališča?

Še zdaleč ne bo lahko, ob spoznanjih inšpektorjev, ki so pri svojih ocenah včasih sicer prestrogi, si inšpektorji sami ne bodo dovolili kdo ve kakšnih popuščanj. Najmanj kar bo treba nemudoma zagotoviti, je obnova električne inštalacije, za kar bi — po predračunu — potrebovali 4 milijone din, seveda pa je predračun vezan na najnovejšo in skromno različico sanacije koprskega gledališča, ki bi, po ocenah izvajencev in ZKO Koper, stala okrog 20 milijonov din. Toda kako priti do teh sredstev? V zadnjih 16 letih so namreč za investicijsko vzdrževanje koprskega gledališča namenili komaj milijon din, pa še od tega je šlo lani pol milijona za obnovo dotrajne kotlarne. Za prihodnje leto je bržkone nesmiselno računati na kakšno podporo kulturne skupnosti Slovenije. Vse, kar naj bi zbrali, bi morali dobiti v koprski občini sami, ob tem pa velja povedati, da za tovrstna vzdrževanja kulturna skupnost nima dovolj denarja ne za kakovostno obnovo kakšnega doma ali nekaj streh v kulturnih domovih po vaseh, ne za gledališče. Tovrstna poraba sredstev pa je, spričo znane gospodarske situacije, tudi močno «privita».

DUŠAN GRČA

NAMESTO SEDANJEGA «ZAKONA MERLIN»

Novi zakonski osnutek radikalcev o prostituciji

K tej pobudi je pristopil tudi «Odbor za civilne pravice prostitutk» iz Pordenona

RIM — Radikalni poslanci so včeraj v parlamentu predložili novi zakonski osnutek, ki predlaga določene popravke znanega «zakona Merlin». Kot je znano so s tem zakonom pred leti zaprli v Italiji vse javne hiše, obenem pa so začeli kazensko preganjati tudi vse oblike izkoriščanja prostitucije.

K pobudi radikalcev je pristopil tudi «Odbor za civilne pravice prostitutk». Ta odbor so ustanovili pred nekaj meseci v Pordenonu, kjer so številne vojašnice, v bližnjem Avianu pa tudi močno ameriško vojaško letalsko oporišče. Pobudo za ustanovitev odbora je dala občinska svetovalka Dora Pezzilli.

Zakonski osnutek radikalcev teži za tem, da bi predvsem vzpodbudili razpravljanje o tej aktivnosti, prvo soglasje k njemu pa je prišlo iz vrst socialistov, čeprav so izjavili, da se ne strinjajo prav z vsemi normami predloga radikalcev. Načelnica ženskega urada pri PSI Elena Marinucci je izjavila, da bodo skušali v zvezi z «zakonom Merlin» tudi socialisti predložiti svoj zakonski osnutek.

Kaj predlagajo radikalci? Predvsem zahtevajo, da odslej ne bi več kaznovali podpiranje obstoja prostitucije (favoreggiamento), vendar pa naj postanejo norme, ki govore o izkoriščanju te dejavnosti, še ostrejše. Prav tako naj bi odpravili kaznovanje vabljenja k storitvam prostitutk.

Novi zakonski predlog radikalcev namerava svojimi popravki «zakona Merlin» preprečiti getizacijo prostitutk, ki naj bi svobodno opravljale svojo aktivnost, tako kot vsak drug državljan italijanske republike. «Zakon Merlin» naj bi namreč s svojimi določili ustvaril okrog prostitutk nekak vakuum, v katerem je bil kazniv skoraj vsak, ki je prišel v stik z dejavnostjo teh žensk, prav zato pa so se lahko z njim tem bolj okoriščali tisti, ki so bilj pripravljeni tvegati, t.j. izkoriščevalci.

Sankcije EGS proti SZ in Poljski do februarja

BRUSELJ — Politični odbor EGS je po pooblastilu zunanjih ministrov 10 članic sklenil podaljšati sankcije proti Poljski in SZ do februarja prihodnjega leta. Sankcije, ki med drugim zmanjšujejo diplomatsko prisotnost 10 držav na Poljskem in omejujejo uvoz sovjetskega blaga, bi morale zapasti 31. t.m., a so države EGS ocenile, da relativno izboljšanje razmer na Poljskem ne upravičuje njihove ukinitve.

vse za božič od okraskov do daril dobite pri...

CASABAZAAR

Ul. Giulia 1, tel. 750233